

Eeva-Leena Havia

# AKUUTTIHOITOTYÖN YLEMMÄN AM- MATTIKORKEAKOULUTUTKINNON HYÖDYNTÄMINEN TYÖELÄMÄSSÄ

Opinnäytetyö

Sosiaali- ja terveysalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

Akuutin hoitotyön koulutus (ylempi amk)

2024



**Kaakkois-Suomen  
ammattikorkeakoulu**



Kaakkois-Suomen  
ammattikorkeakoulu

Tutkintonimike	Sairaanhoitaja (ylempi AMK)
Tekijä	Eeva-Leena Havia
Työn nimi	Akuuttihoitotyön ylempään ammattikorkeakoulututkinnon hyödyntäminen työelämässä
Toimeksiantaja	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
Vuosi	2024
Sivut	69 sivua, liitteitä 8 sivua
Työn ohjaaja	TtT, sh Niina Ervaala

## TIIVISTELMÄ

Ylempi ammattikorkeakoulututkinto (YAMK) on suhteellisen nuori tutkinto, ja se vakinaistettiin vuonna 2005. YAMK-tutkinnon hyödyntämistä ja asemaa työmarkkinoilla on tutkittu, mutta tutkimukset ovat koskeneet kaikkia YAMK-tutkintoja.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli saada tietoa Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödynnettävyydestä työelämässä. Tutkimuskysymyksillä haluttiin löytää vastauksia akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon myötä saadun osaamisen hyödynnettävyyteen työelämässä sekä saada vastaajilta kehittämissuhteita koulutusta kohtaan.

Tutkimusaineisto kerättiin yksilöllisesti tehdyillä teemahaastatteluilla. Osallistujia haastatteluihin oli yhteensä yhdeksän (9). Aineisto analysoitiin aineistolähtöisesti induktiivisella sisällön analyysillä.

Tulosten mukaan vastaajat olivat pystyneet hyödyntämään Akuuttihoitotyön YAMK-tutkintoa laajasti ja monipuolisesti. Heidän työtehtävänsä olivat joko muuttuneet tai he olivat saaneet lisää vastuuta nykyisissä työtehtävissään. Vastaajat olivat pystyneet hyödyntämään tutkintoaan oman organisaationsa ulkopuolelle, eivätkä he kokeet tutkinnon olevan liian spesifi ja keskittyvän vain akuuttihoitotyön kentälle.

Tulosten mukaan akuuttihoitotyön YAMK-tutkintoa oli pystytty hyödyntämään laajasti erilaisissa tehtävissä, kuten kouluttamisessa, projekteissa sekä johtotehtävissä. Tulosten mukaan osaaminen on syventynyt ja osaamista oli pystytty hyödyntämään työelämän eri kentillä. Johtopäätöksenä tehty opinnäytetyö vastasi asetettuihin tutkimuskysymyksiin ja antoi laajasti tietoa akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödynnettävyydestä sekä tutkinnon tuoman osaamisen hyödyntämisestä työelämässä.

**Asiasanat:** akuuttihoitotyö, ylempi ammattikorkeakoulututkinto, osaaminen

Degree title	Master of Health Care
Author	Eeva-Leena Havia
Thesis title	Usefulness of Master's Degree in Acute Care Nursing in practical working life
Commissioned by	South-Eastern Finland University of Applied Sciences
Time	2024
Pages	69 pages, 8 pages of appendices
Supervisor	Niina Ervaala, PhD, RN

## ABSTRACT

Master's degree is a relatively new qualification, and it was first established in 2005. Studies have been carried out on the usefulness and role of the master's degree on the labour market, but only on all master's degrees in general.

The aim of this thesis was to obtain information on the usefulness of the Master's Degree in Acute Care Nursing in the labour market. The research questions were designed to find answers to the usefulness of the skills acquired through the Master's degree in acute nursing in working life and to obtain suggestions from respondents on how to improve the training.

The research material was collected through individual thematic interviews. There were nine (9) participants in the interviews. The material was analysed using inductive content analysis.

According to the results, the respondents had been able to make extensive and varied use of their Master's Degree in Acute Care Nursing. Their job roles had either changed or they had been given more responsibility in their current jobs. The respondents had been able to use their degree outside their own organisation and did not feel that the degree was too specific and focused only on the acute care field.

The results showed that respondents had been able to use their Master's degree in acute care in a wide range of roles, including training, projects and management. Their skills had deepened and could be used in different areas of working life. In conclusion, the thesis answered the research questions and provided extensive information on the usefulness of the Master's degree in acute care and on the utilisation of the skills acquired through the degree in working life.

**Keywords:** acute care work, master's degree, competence

## SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	OPINNÄYTETYÖN VIITEKEHYS.....	7
2.1	Tiedonhaku.....	7
2.2	Ylempi ammattikorkeakoulututkinto.....	8
2.3	Terveysalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto.....	10
2.4	Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tuottama osaaminen.....	11
2.5	Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon hyödynnettävyys.....	12
2.6	Akuuttihoitotyön ylempi ammattikorkeakoulututkinto.....	13
2.6.1	Akuuttihoitotyön erityispiirteet.....	14
2.6.2	Akuuttihoitotyön osaaminen ja hyödynnettävyys.....	15
3	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET.....	17
4	AINEISTON KERUU JA ANALYSOINTI.....	17
4.1	Aineiston keruu.....	18
4.2	Aineiston analyysi.....	20
5	OPINNÄYTETYÖN TULOKSET.....	22
5.1	Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödyntäminen työelämässä.....	22
5.1.1	Oman ammattitaidon kasvu.....	22
5.1.2	Ammatillinen kasvu.....	25
5.1.3	urakehitys.....	26
5.1.4	Hoitotyön kehittäminen.....	29
5.1.5	muodollinen pätevyys.....	31
5.2	Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon myötä saadun osaamisen hyödyntäminen työelämässä.....	35
5.2.1	Kliininen asiantuntijuus.....	35
5.2.2	Työyhteisötaidot.....	38
5.2.3	Toiminnan implementointi.....	40
5.2.4	Itsensä johtaminen.....	43

5.2.5	hoitotyön kehittäminen .....	47
5.3	Kehittämissuhteet koulutusta kohtaan .....	49
5.3.1	Tutkintoon liittyvät kehityskohteet .....	50
5.3.2	Opintojaksoihin liittyvät kehityskohteet.....	53
6	POHDINTA .....	56
6.1	Tulosten pohdinta .....	57
6.2	Luotettavuuden pohdinta .....	59
6.3	Eettisyyden pohdinta .....	62
6.4	Johtopäätökset ja kehittämissuhteet .....	63
	LÄHTEET .....	65

## LIITTEET

Liite 1. EQF-tasot 6 ja 7 osaamiskuvaus

Liite 2. Saatekirje

Liite 3. Teemahaastattelun runko

Liite 4. Tietosuojailmoitus

## 1 JOHDANTO

Yliopistotutkinnot ovat vakiinnuttaneet asemansa nykypäivän työelämässä, mutta ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot (YAMK) hakevat vielä omaa paikkaansa. YAMK-tutkinnot eivät ole samalla lailla saaneet sijaa työelämässä, koska tutkinnot ovat suhteellisen nuoria. YAMK-tutkinto vakinaistettiin vasta vuonna 2005. (Kangasniemi & Lempinen 2010, 51.)

Ojala (2017, 44–46) tuo väitöskirjassaan esille korkeakoulutettujen työllistymisen ja koulutuksen hyödyntämisen työelämässä. Korkeakoulutetuista on alasta riippuen jo ylitarjontaa ja näin ollen työelämässä vallitsee työnantajan markkinat. Kilpailu työpaikoista ja vaatimukset kiristyvät tarjonnan myötä. Koulutettujen ylitarjonta on johtanut siihen, että koulutuksen ja työn välinen yhteys vähenee ja työnantajat rekrytoivat enenevässä määrin koulutuksen perusteella. Työnkuvasta riippuen YAMK-tutkinnon omaavat ovat saattaneet joutua eriarvoiseen asemaan verrattuna yliopistotutkinnon suorittaneisiin. Tämä on saattanut vaikuttaa YAMK-tutkinnon hyödynnettävyyteen heikentävästi.

Kokonaisuudessaan YAMK-tutkinnon hyödynnettävyyttä ja tunnettavuutta on tutkittu ja seurattu siitä alkaen, kun tutkinto vakinaistettiin. Kuitenkin tutkimukset käsittelevät pääosin kaikkia YAMK-tutkinnon suorittaneita, eikä tutkimusta ole kohdennettu selkeästi tietyn alan YAMK-tutkintoon. (Rouhero ym. 2020; Sinkkonen ym. 2015, 9; Sahlberg 2021, 8–9.) On siis tärkeää tarkastella myös yksittäisen YAMK-tutkinnon hyödynnettävyyttä työelämässä sekä YAMK-tutkinnon myötä saadun osaamisen hyödynnettävyyttä työelämässä.

Akuuttihoitotyön YAMK-koulutus alkoi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa, Xamkissa, vuonna 2017. Tutkinnon on suorittanut vuoden 2022 loppuun mennessä 65 opiskelijaa.

Tämä opinnäytetyö toteutettiin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle, Xamkille. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, miten akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon suorittaneet ovat pystyneet hyödyntämään tutkintoaan ja sen myötä saatua osaamista työelämässä.

## 2 OPINNÄYTETYÖN VIITEKEHYS

YAMK-tutkinnon hyödynnettävyyttä ja tunnettavuutta on tutkittu ja seurattu sen vakinaistamisesta alkaen. Tutkimukset käsittelevät pääosin kuitenkin kaikkia YAMK-tutkinnon suorittaneita, eikä tutkimuksia ole kohdennettu koskemaan tiettyä YAMK-tutkintoa. (Rouhero ym. 2020; Sinkkonen ym. 2015, 9; Sahlberg 2021, 8–9.)

Kansainvälisen sairaanhoitajaliiton (International Council of Nurse, ICN) määrittelee, että asiantuntijuuden omaavan sairaanhoitaja (Nurse Practitioner, NP tai Advanced Practice Nurse, APN) omaa vaadittavan erityisosaamisen, kliinisen kelpoisuuden toimia laajennetussa tehtävänkuvassa ja omaa taitoa vaati- vaan päätöksen tekoon. Liitto määrittelee myös, että maisteritason tutkinnolla voi toimia asiantuntijatehtävissä. (Pulcini ym. 2010, 32.)

Eurooppalainen sairaanhoitajien ammatillinen taito- ja osaamisprofiili on lai- tettu eurooppalaiseen tutkintojen viitekehukseen, joka on jaettu 8 portaiselle asteikolle. European Qualifications Framework (EQF) on yhtenäinen kehys- malli, jolla edistetään erilaisten kansallisten tutkintojen vertailtavuutta. YAMK- tutkinto tuottaa EQF7-tasoista osaamista (liite 1). (Euroopan neuvosto 2017.) Koska kliininen osaaminen on ammattikorkeakoulu (AMK) tason osaamista, eli EQF6-tason (liite 1) osaamista, on se rajattu tämän työn ulkopuolelle.

### 2.1 Tiedonhaku

Opinnäytetyön teoriapohjan kokoamiseksi tehtiin tiedonhakuja PubMed-, Cinahl, Medline-, Medic-, Finna-, Eric- sekä Academic search elite -tietokan- toihin (taulukko 1). Hakusanoina käytettiin opinnäytetyön keskeisiä käsitteitä ja hakuja tehtiin sekä suomen että englannin kielellä. Hakusanat pyrittiin pitä- mään samanlaisina haettaessa eri tietokannoista. Tiedonhaku rajattiin koske- maan alle 14 vuotta vanhoja aineistoja. Hakutuloksissa ulkopuolelle jätettiin ammattikorkeakoulu (AMK)- ja YAMK-tasoiset työt.

Koska aihetta on tutkittu vähän, suoritettiin lisäksi manuaalinen haku aiempien tutkimusten lähdeluetteloista. Hakukriteerit pidettiin samoina ja tämä haku tuotti kolme (3) tutkimusta mukaan otettavaksi. Saatuja hakutuloksia täyden- nettiin myös kirjallisuutta tutkimalla.

Taulukko 1. Käytetyt tietokannat, hakusanat, rajaukset sekä hakutulokset

Tietokanta	Hakusanat	Rajaus	Tulokset yhteensä	Otsikon perusteella valitut	Abstraktin perusteella valitut	Koko tekstin perusteella valitut
Cinahl	Acute car* AND masters deg* AND competen*	Julkaistu 2010-2024	6	2	2	1
	Akuuttihoit* AND Osaami*	Julkaistu 2010-2024	2	1	1	1
Cinahl, Eric, Medline, Academic search elite	Acute car* AND masters deg* AND competen*	Julkaistu 2010-2024	10	4	2	2
	acute* AND masters degree	Julkaistu 2010-2024	182	18	6	2
PubMed	Acute car* compet* profes*	Julkaistu 2010-2024	10	1	1	0
	Acute care AND competency AND professional	Julkaistu 2014-2024	1852	7	4	3
Medic	Master's degree AND compet*AND Profes*	Julkaistu 2010-2024	4	1	1	1
	ylempi ammattikorkea*AND hyödynt*	Julkaistu 2010-2024	27	14	6	2
Finna.fi	Acute car* AND Master* AND Degr*	Julkaistu 2010-2024 välillä	26	0	0	0

## 2.2 Ylempi ammattikorkeakoulututkinto

YAMK-tutkintoa hakeudutaan suorittamaan, kun halutaan kehittää omaa asiantuntijuutta tai työtehtäviä, halutaan päteväytyä tai saada paremmat työllistymismahdollisuudet. YAMK-tutkinnot ovat vahvasti työelämälähtöisiä, joten ne tarjoavat osaamisen työelämän asiantuntijatehtäviin, kehittämistehtäviin sekä johtotehtäviin. Tutkinnoilla on parhaimmassa tapauksessa työelämää uudistava ja kehittävä tehtävä kohdentuen opiskelijan omaan organisaatioon.

Koska tutkinnon lähtökohtana korostuu kehittäminen, verkostoissa työskentely sekä tutkiva ja kehittävä työote, voi monipuolinen työkokemus yhdessä opintojen kanssa parhaimmillaan tuottaa innovatiivista kehittämistä. (Rouhero ym. 2020; Sinkkonen ym. 2015, 9; Sahlberg 2021, 8–9.) Kangasniemen ym (2010, 59) mukaan YAMK-tutkinto on perinteisesti sidottu työelämän tarpeisiin, mutta sitä tulisi kehittää enemmän yksilön tarpeista lähtöisin olevaksi niin että työelämän tarpeet tulevat vasta toisena. YAMK-tutkintoa on pidetty työelämän kehittämiseen tähtäävänä, mutta usein erikoistuminen ei ole siirrettävissä työpaikasta toiseen.

Pulcinin ym. (2010) mukaan YAMK-tutkinto on tasoltaan samantasoinen, kuin yliopistossa suoritettava maisterin tutkinto. Heidän tekemänsä kansainvälisen tutkimuksen mukaan maisterin tutkintoa pidetään kuitenkin arvostetumpana verrattuna YAMK-tason tutkintoon. Yksi syy tutkintojen eriarvoiseen asemaan on Isopahkala-Bouretin (2015, 3) mukaan se, että eri tahot ylläpitävät uskosta eri kouluasteiden tuottamasta eriarvoisesta osaamisesta. Jonkin tietyn tutkinnon aseman hyväksyminen samalle tasolle toisen tutkinnon kanssa tapahtuu, kun eri tahot, esimerkiksi työnantajat, sopivat tutkinnon edustavan jotakin tiettyä tasoa. Työnantajat valitsevat sopivan työntekijän avoimiin tehtäviin pohjaten valinnat koulutustasoon. Hän toi tutkimuksessaan esille vallalla olevan ajatuksen siitä, että korkeakoulusta valmistuneet YAMK-tutkinnon suorittaneet tulisi olla koulutukseltaan alempiarvoisia verrattuna yliopistosta valmistuneisiin saman tason tutkinnon suorittaneisiin. Tutkimuksessa tuotiin esille, että maisterin tutkinnon suorittaneet kokivat YAMK-tutkinnon vähempiarvoisena sen keston, työelämäsidoonaisuuden sekä tutkinnon laadun ja maineen vuoksi. Kuitenkin YAMK-tutkinnon suorittaneet toivat tutkimustulosten mukaan esille mahdollisuutensa hyödyntää oppimaansa, uutta tutkintoaan sekä edetä urallaan. (Isopahkala-Bouret 2015, 14.)

Vuonna 2012 tehdyn, YAMK-tutkinnon suorittaneille kohdennetun, kyselyn perusteella suurin osa vastaajista oli pystynyt hyödyntämään uutta tutkintoaan työelämässä. Tutkinnon suorittamisen myötä heidän ammatillinen itseluottamuksensa oli lisääntynyt, ja he olivat kokeneet asemansa parantuneen työmarkkinoilla. Vastaajista puolet oli siirtynyt hallinnon tai johtotehtäviin, ja he toivat esille saaneensa työtehtävän YAMK-tutkinnolla. Osa vastaajista toi

kuitenkin esille tyytymättömyytensä tutkintoon, koska tutkintoa ei tunnettu työelämässä eivätkä työnantajat arvostaneet tutkintoa. Osa vastaajista oli hakeutunut opiskelemaan päästäkseen johtotehtäviin, mutta toi tutkimuksessa esille, että maisterikoulutuksen kautta olisivat saaneet paremmat valmiudet vaadittavaan tehtävään. YAMK-tutkinnon suorittaneet vastaajat toivat esille tyytyväisyytensä tutkinnon työelämälähtöisyyteen sekä tutkinnon luomaan mahdollisuuteen kehittää omaa yksikköään. Vastaajat kokivat saaneensa tutkinnon myötä uusia näkökulmia sekä uudenlaista sisältöä työhönsä. Erityisesti oman osaamisen kehittämistä toivoneet vastaajat olivat olleet tyytyväisiä YAMK-tutkintoonsa. (Rouhero ym. 2020.)

### **2.3 Terveysalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto**

Yleensä terveysalan YAMK-tutkinnot ovat selkeästi keskittyneet joko johtamiseen tai kehittämiseen. Tutkinnon suorittaneet etenevät työssään yleensä joko johto-, kehittämis- tai asiantuntijan tehtäviin. Tutkinnot antavat laajan perustan erilaisiin työympäristöihin. (Hanki ylempi ammattikorkeakoulututkinto s.a.) Terveysalan YAMK-tutkinnon tarkoituksena on lisätä aiemman koulutuksen ja työkokemuksen myötä hankittua osaamista laajentamalla ja syventämällä teoreettista tietämystä (Isopahkala-Bouret 2010, 28).

Terveysalan YAMK-tutkintojen lähtökohtana on vastata työelämän lisääntyneeseen osaamistarpeeseen. Keskeisenä tavoitteena on kilpailukyvyyn varmistaminen niin kansallisella kuin eurooppalaisella tasolla. Tämän vuoksi on tarpeen kiinnittää huomiota nykyisen työelämän sijasta myös tuleviin työelämän tarpeisiin. Näiden ennakointien myötä on todettu, että osaamistarpeet tulevat pysymään osin muuttumattomina ja esimerkiksi vuorovaikutuksen ja asiakastyön osaamisen merkitys säilyy ennallaan. Sen sijaan toimintaympäristöjen muutokset luovat uudenlaisia osaamistarpeita terveysalalla. Tällaisia ovat muun muassa digitalisoitua terveydenhuolto sekä asiakkaiden mahdollisuus vaikuttaa saamaansa palveluun. Terveysalan YAMK-tutkinnon on tarkoitus antaa valmiuksia yleisiin työelämävaatimuksiin ja koulutusohjelmakohtaisesti ammatilliseen erikoisosaamiseen sekä yleiseen työelämävalmiuksien jäsentämiseen. (Rantanen ym. 2010, 40–41.)

## 2.4 Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tuottama osaaminen

YAMK-tutkinto vastaa osaamisen koulutustasoltaan EQF7 tasoa (liite 1). YAMK-tutkinnon suorittaneet ovat oman erikoisosaamisensa asiantuntijasairaanhoidajia. Asiantuntijasairaanhoidajalta odotetaan, että hän toimii omaan osaamisalueeseensa liittyvän näyttöön perustuvan yhtenäisten käytäntöjen levittäjänä omassa organisaatiossa ja työyhteisössä. Asiantuntijasairaanhoidaja toimii osana moniammatillisia työryhmiä, ja hänen tehtävänä on näyttöön perustuvien yhtenäisten käytänteiden juurruttaminen, seuranta ja arviointi sekä kehittämistarpeiden tunnistaminen oman organisaationsa kehittämistoinnissa. (Hotus 2022.)

Asiantuntijasairaanhoidajan työssä korostuvat erityisesti laajennetut tehtävänkuva, vastuu sekä työn itsenäisyys. Työnkuva sisältää muun muassa erialisia asiantuntijan, konsultin, kouluttajan, tutkijan ja johtajan tehtäviä. Asiantuntijasairaanhoidajilta edellytetään taitoa ja kykyä tunnistaa erilaisia kehittämiskohteita, tutkimustiedon hyödyntämistä, kykyä toimia osana moniammatillista yhteisöä sekä kehittää näyttöön perustuvaa hoitotyötä. Asiantuntijasairaanhoidajan toiminta ei rajoitu omaan yksikköön, vaan sen toiminta on laaja-alaista ja ulottuu yksikkörajojen ulkopuolelle. (Kotila ym. 2016, 12.)

Asiantuntijasairaanhoidajan tehtävillä on kansainvälisellä tasolla pystytty kehittämään ja parantamaan hoitoon pääsyä, hoidon laatua sekä säästämään kustannuksia. Asiantuntijasairaanhoidajan tehtävillä on myös pystytty hyödyntämään sairaanhoidajien osaamista täysimääräisesti sekä lisätty hoitotyön vetoa urakehitysmahdollisuuksien myötä. Erilaiset asiantuntijatehtävät ovat tarjonneet sairaanhoidajille urapolun, jossa heillä on mahdollisuus pysyä kliinissä hoitotyössä. (Kotila ym. 2016, 12.)

Maailman terveysjärjestön (WHO) Euroopan alueen hoito- ja kättilötyön strategiassa on nostettu esille laajavastuuisen hoitotyön merkitys. Tutkimustiedon mukaan on näyttöä siitä, että uusilla työnkuvilla on pystytty helpottamaan terveydenhuollon haasteita kuten esimerkiksi sirpaloituneita työnkuvia tai riittämätöntä yhteistyötä eri sektorien välillä. Asiantuntijatehtävien avulla on pystytty tuottamaan asiakaskeskeisiä palveluita ja hyviä hoitotuloksia. (Kotila ym. 2016, 12.)

## 2.5 Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon hyödynnettävyys

YAMK-tutkinto vakinaistettiin vuonna 2005, joten se on vielä suhteellisen tuntematon työelämän puolella. Vuonna 2009 lakimuutoksen myötä YAMK-tutkinnon suorittaneet saivat virkakelpoisuuden muihin kuin sosiaalityöntekijöiden virkoihin. (Kangasniemi & Lempinen 2010, 51–52.) Lakimuutoksen myötä tutkinnosta tuli maisteritutkintoon rinnastettava, mutta edelleen työnantajat pitävät maisteritutkintoa ikään kuin parempana. Tämä näkyy esimerkiksi työpaikkailmoituksissa, joissa tänä päivänä vasta hyvin harvassa ilmoitetaan suoraan YAMK-tutkinnon riittävän pätevyudeksi. Yleisesti ottaen asia ilmaistaan niin, että pätevyyteen riittää sovellettavissa oleva koulutus. Ojalan (2017, 99–101) väitöskirjassa tulee esille vastaajien kokemukset siitä, että YAMK-tutkintoa ei tunneta työmarkkinoilla ja näin ollen se usein rinnastetaan maisteritutkinnon sijaan alempaan ammattikorkeakoulututkintoon. Sahlberg (2021, 13) ja Ojala (2017, 45) tuovatkin vahvasti esille sen, kuinka työelämässä maisteritutkinto ja YAMK-tutkinto kilpailevatkin osittain samoista paikoista. Koska YAMK-tutkinto ei aina kerro työnantajalle tarpeeksi, voi hakija jäädä tutkintonsa perusteella valitsematta. YAMK-tutkinnon suorittaneilla on kuitenkin hyvä työllistymisprosentti johtuen vahvasta työelämälähtöisyydestä. Koska YAMK-tutkinto tuo työpaikoille uutta potentiaalia kehittämistyölle, se on vahvistanut paikkaansa muiden tutkintojen joukossa. (Sahlberg 2021, 13.) YAMK-tutkinto on EQF7-tasoinen tutkinto (liite 1) ja se on Euroopan tasolla vertailukelpoinen muiden samantasoisien tutkintojen kanssa (Opetushallitus 2023).

YAMK-tutkinnon suorittaneet terveydenhuollon ammattilaiset ovat työllistyneet tutkinnon suorittamisen jälkeen enemmän johtamistehtäviin ja projekteihin kuin ennen tutkinnon suorittamista. Tehtävän kuvien sisältö ja työtehtävät ovat muuttuneet tutkinnon suorittamisen jälkeen, sisältäen työyhteisön, hoitotyön sekä oman työn kehittämistä ja projekti- ja hanketyötä. (Heikkilä & Muhonen 2017, 39–46.)

Tutkinnon nuoruuden vuoksi se on myös monelle terveystalalla työskentelevälle tuntematon käsite, ja moni ei osaa ajatuksissaan asettaa tutkinnon suorittanutta mihinkään kategoriaan, toisin kuin esimerkiksi maisteritutkinnon suo-

rittaneen. Tämän vuoksi tutkintoa tulisi tehdä tunnettavaksi laajasti ja monipuolisesti, samalla saaden ihmisiä hakeutumaan koulutuksen pariin. (Kangasniemi & Lempinen 2010, 51.) Myös Sinkkonen ym (2015, 9) tuo esille ongelman tutkinnon tuntemattomuudesta työelämässä.

Verrattuna maisteritutkinnon suorittaneisiin, YAMK-tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet lähes täysin (Sahlberg 2021, 14). Tämä tosin ei kerro sitä, onko työnkuva muuttunut opintojen myötä ja onko työ YAMK-tutkintoa vastaavaa työtä. Epäselväksi siis jää, onko YAMK-tutkinnon suorittanut saanut laajemman työnkuvan, onko työn luonne muuttunut vai onko opinnoistaan valmistunut jatkanut täysin samoissa töissä pystymättä hyödyntämään omaa koulutustaan. Toisaalta Ojala (2017, 44) tuo väitöskirjassaan esille korkeakoulutettujen työttömyydestä ja työttömyysasteen lisääntymisestä. Hän pohtii laajasti sitä, onko korkeakoulutetuista ylitarjontaa työelämän tarpeisiin. Hän ei kuitenkaan erittele tässä YAMK-tutkinnon suorittaneita muista yliopistotutkinnon suorittaneista.

## **2.6 Akuuttihoitotyön ylempi ammattikorkeakoulututkinto**

Akuuttihoitotyön YAMK-koulutus alkoi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa, Xamkissa, vuonna 2017. Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinto on suunnattu akuuttihoitotyötä tekeville sairaanhoitajille, terveydenhoitajille ja ensihoitajille. Tutkinnon tavoitteena on syventää osaamista akuuttihoitotyön eri kentillä, kuten päivystyksissä, teho-osastoilla sekä ensihoidossa. Tutkintoa ei ole kohdennettu kliiniseen osaamiseen, opetushoitajuuteen tai johtajuuteen, vaan se antaa valmiuksia kaikkiin edellä mainittuihin työtehtäviin. Koulutuksen painopiste on akuuttihoitotyön johtamis- ja kehittämistehtävissä, mutta se antaa vahvan osaamisen asiantuntijatehtävissä opiskelijan omalla asiantuntijuusalalla. Koska tutkintoa ei ole kohdennettu tiettyyn työtehtävään, kuten kliiniseen asiantuntijuuteen tai johtamiseen, on vapaasti valittavien opintojen kautta mahdollisuus painottaa omaa osaamista oman kiinnostuksen ja toiveen mukaisesti. Tutkinto antaa mahdollisuuden toimia laajasti eri terveydenhuollon kentällä, koska sitä ei ole kohdennettu yhteen työtehtävään. (Akuuttihoitotyö, ylempi amk s.a.; Akuutin hoitotyön koulutus (ylempi amk), opinto-opas s.a.)

Akuuttihoitotyön YAMK-tutkintoa on tarjolla useissa korkeakouluissa. Ainoastaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu tarjoaa koulutuksen sellaisena, ettei sitä ole kohdennettu kliiniseen osaamiseen tai akuuttihoitotyön kehittämiseen ja johtamiseen, vaan tutkinto antaa valmiudet toimia laajasti akuuttihoitotyön eri kentillä. (Opintopolku s.a.)

Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon opinnoissa akuuttihoitotyötä määritellään asiakkaan, läheisen tai eri toimijoiden näkökulmasta käsin. Määrittely puolestaan auttaa ymmärtämään nopeasti muuttuvia tilanteita ja haasteita, joita akuuttihoitotyön eri kentillä esiintyy. (Saastamoinen 2022.)

### **2.6.1 Akuuttihoitotyön erityispiirteet**

Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinto keskittyy akuuttihoitotyön erityispiirteisiin. Akuuttihoitotyötä on kaikkialla, jossa asiakas on sairastunut äkillisesti. Tällaisiin paikkoihin luetaan kuuluvaksi mm. päivystykset, tehohoito sekä ensihoito. Yksiköissä vaaditaan työntekijältä laajaa osaamista terveydenhuollosta, nopeaa päätöksentekotaitoa, mukautuvuutta nopeasti muuttuviin tilanteisiin sekä korkeaa ammatillista osaamista. (Hayes ym. 2010, 804.) Akuuttihoitotyötä on kaikki se välttämätön työ, joka tehdään asiakkaan terveydentilan ylläpitämiseksi ja säilyttämiseksi. Akuuttihoitotyössä asiakas on aina jollakin tavalla äkillisesti tai kriittisesti sairas. (Castrén ym 2008, 66–70.)

Akuuttihoitotyön kentällä työskentelevältä vaaditaan oma ammattinsa ja hoitotyön hallintaa sekä teknistä osaamista. Lisäksi on oltava laaja tietämys erikäisten asiakkaiden hoitamisesta sekä sairauksista. Organisointi-, stressinsieto- sekä priorisointitaidot ovat tärkeimpiä ominaisuuksia akuuttihoitotyön alueella työskentelevälle, sillä tilanteet saattavat muuttua nopeasti ja ammattilaisen tulee kyetä mukautumaan muuttuvan tilanteen mukaisesti. (Koponen & Sillanpää, 2005, 28.)

Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon on tarkoitus antaa valmiuksia akuuttihoitotyön asiantuntija- ja johtotehtäviin ja nämä osa-alueet painottuvat koulutuksessa. Tutkinnon on tarkoitus syventää opiskelijalla jo olemassa olevaa osaamista. Koulutuksen myötä opiskelija saa valmiuksia toimia akuuttihoitotyön eri kentillä johto-, kehittämis- ja asiantuntijatehtävissä. Lisäksi akuuttihoitotyön

YAMK-tutkinnon myötä opiskelija saa pätevyyden simulaatio-ohjaamiseen. (Akuuttihoitotyö, ylempi amk s.a.)

### **2.6.2 Akuuttihoitotyön osaaminen ja hyödynnettävyys**

YAMK-tutkinnon myötä hankittu osaamisen syventäminen on yksilön omien mahdollisuuksien maksimointia ja hänen oman kilpailukykyensä ylläpitämistä työmarkkinakilpailussa. Työmarkkinoilla ihannoidaan tehokkuutta ja kannustetaan kouluttautumaan. Tällaisesta jatkuvasta koulutuksesta, itsensä kehittämisestä ja osaamisen ylläpitämisestä on tullut eräänlainen selviytymiskeino työmarkkinoiden kiristyvässä kilpailussa. Yksilön on välttämätöntä kerryttää osaamistaan ja valmiuksia sekä hankkia uusia tutkintoja, jotta hän pysyy kilpailukykyisenä muihin hakijoihin nähden. (Ojala 2017, 43.)

Yhtenä suurena ongelmana osaamisen hyödyntämisessä nähdään työuran epävakaisuus ja epämääräisyys kuten ei-tyypilliset työt, työsuhteet ja työajat sekä mahdollinen työuran katkeaminen sopimusteknisistä syistä. Lisäongelma nähdään myös ammattialojen vaihtaminen sekä työtehtävien valuminen ammattiryhmiltä toisille. Työnantajan tulisikin tukea osaamisen hyödyntämistä käytännössä niin, että yksilö voi toimia taitojensa, kykyjensä ja halujensa ylärajoilla. (Ojala 2017, 44–45.)

Ojalan (2017, 44–46) tutkimuksen mukaan yksilöllä pitäisi myös itsellään olla vastuu vaatia osaamistaan vastaavaa työtä niin, ettei hankittu osaaminen jäisi hyödyntämättä ja käyttämättä. Yksilön tulisikin itse aktiivisesti pyrkiä kehittämään ja rikastuttamaan työtään vastaamaan omaa koulutustaan. Yhtenä osaamisen hyödyntämisen ongelmana nähdään kuitenkin se, etteivät työnantajat kykene erottamaan erilaisia osaamisen tasoja.

Sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen voidaan jakaa neljään (4) osa-alueeseen, jotka ovat substanssiosaaminen, työyhteisöosaaminen, kehittymisosaaminen ja kehittämisosaaminen. Nämä eri osaamisalueet linkittyvät toisiinsa, eikä niillä ole selkeitä rajoja. Käytännön työssä osaaminen on kokonaisuus, jossa erilaiset osaamisvaatimukset painottuvat hoitotyön eri alueilla. (Sarajärvi ym. 2011, 47–48.)

Substanssiosaaminen on ydinosuamista, sellaista ammatillista tietoa, jota työssä vaaditaan. Sairaanhoidajan tulee hallita oman ammattinsa tiedolliset ja taidolliset vaatimukset sekä hänen on osattava toimia niiden mukaan. Toiminnan tulee olla vastuullista ja sairaanhoidajan pitää kyetä itsenäiseen toimintaan. Substanssiosaaminen pitää sisällään myös persoonalliset tavat toimia erilaisissa muuttuvissa tilanteissa. (Sarajärvi ym. 2011, 47; Jokiniemi 2014, 18–19.)

Työyhteisöosaaminen on toimintaa ja työskentelyä osana tiimiä sekä erilaisissa työelämän verkostoissa. Sairaanhoidajalla tuleekin olla vuorovaikutustaitoja, johtamistaitoja sekä tiimityöskentelytaitoja. Työyhteisöosaaminen on asiakaslähtöisen toiminnan hallintaa sekä hallinto- ja talousosaamista. Työyhteisöosaaminen antaa sairaanhoidajalle valtaa ja vastuuta, mutta myös autonomiaa. (Sarajärvi ym. 2011, 47; Jokiniemi 2014, 18–19.)

Kehittymisosaaminen on itsensä kehittämistä sekä oman ajattelun taitoja, joita tarvitaan oman työn ja työyhteisön kehittämiseksi. Kehittymisosaaminen painottuu oman toiminnan kriittiseen ajatteluun sekä toimintakäytänteisiin. Jotta kehittyminen on mahdollista, tulisi suhtautua kriittisesti tieteelliseen tietoon sekä kyetä hyödyntämään sitä omassa toiminnassa ja kyetä päivittämään omia tietoja aktiivisesti. (Sarajärvi ym. 2011, 47; Jokiniemi 2014, 18–19.)

Kehittämisosaaminen on organisaation osaamisen kehittämistä. Jotta organisaation tasolla voidaan toimintaa kehittää, tulee toimintatavat tuntee ja omata valmiutta niiden kehittämiseen. Sairaanhoidajan tulee hallita näyttöön perustuvan hoitotyön erityisosaamista ja kehittämistaitoja. Kehittäminen edellyttää strategista osaamista, kehittämistarpeiden tunnistamista sekä kykyä toimia muuttuvissa tilanteissa. Lisäksi tulee kyetä arvioimaan oman toiminnan lähtökohtia ja vaikuttavuutta. (Sarajärvi ym. 2011, 47–48; Jokiniemi 2014, 18–19.)

Asiantuntijasairaanhoidajan rooli on siis moninainen. Hänen tulisi olla kliinisen hoitotyön tekijä, kouluttaja ja ohjaaja. Hänen tulisi kehittää hoitotyön käytäntöjä ja palveluita, konsultoida ja johtaa. Asiantuntijasairaanhoidajan roolissa tärkeää onkin riittävän tuen ja avun saanti organisaatiolta sekä yhteistyö muun henkilökunnan kanssa. (Jaakkola 2012, 47; Jokiniemi 2014, 22.)

### **3 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS, TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET**

Tämän työn tarkoituksena oli kartoittaa, miten akuuttihoitotyön ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon (YAMK) suorittaneet ovat pystyneet hyödyntämään tutkinnon myötä saatua osaamistaan työelämässä. Tarkoituksena oli kartoittaa akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon suorittaneiden kokemuksia tutkinnon ja sen tuoman osaamisen hyödynnettävyydestä työssä sekä sen mahdollisista muutoksista työnkuvassa sekä työn sisällössä. Työn tavoitteena oli kehittää akuuttihoitotyön YAMK-tutkintoa ja sen hyödynnettävyyttä.

Tutkimuskysymykset:

1. Miten akuuttihoitotyön YAMK-tutkintoa on pystytty hyödyntämään työelämässä?
2. Miten akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon myötä saatua osaamista on pystytty hyödyntämään työelämässä?
3. Minkälaisia kehitysehdotuksia akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon suorittaneilla on suorittamaansa tutkintoa kohtaan?

### **4 AINEISTON KERUU JA ANALYSOINTI**

Tämän opinnäytetyön aineistonkeruu toteutettiin laadullisena, eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Kvalitatiivisen tutkimuksen ominaispiirre on ymmärtää ilmiötä tai asiaa. Kvalitatiivinen tutkimus auttaa ymmärtämään tutkimuskohteen käyttäytymistä ja päätösten syitä. Kvalitatiivinen tutkimus rajautuu yleensä pienen tutkimusjoukkoon, eikä tarkoitus ole saada yleistettävää tietoa. Kvalitatiivinen tutkimus soveltuu hyvin toiminnan kehittämiseen ja vaihtoehtojen etsimiseen. (Heikkilä 2014; Tenny ym. 2022; Cleland 2017.) Kvalitatiivisen tutkimuksen yksi keskeisimmistä merkityksistä on sen mahdollisuus lisätä ymmärtämystä tutkimuksen kohdeilmiöstä. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa tarvitaan monesti ihmisten omia kuvauksia, jotta voidaan ymmärtää tutkittavaa ilmiötä. (Elo ym. 2022; Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2017, 74; Tenny ym. 2022; Cleland 2017.)

Laadullisessa tutkimuksessa otoskoko on yleensä pieni ja tietoa kerätään pääasiassa henkilökohtaisilla haastatteluilla, syvähaastatteluilla, ryhmähaastatte-

luilla ja havainnoinnilla. (Heikkilä 2014; Cleland 2017.) Siinä missä määrällinen tutkimus etenee hyvin järjestelmällisesti teoriasta toimintaan, etenee laadullinen tutkimus vähemmän järjestelmällisesti. Laadullisessa tutkimuksessa teoria täydentyy ja kysymysasettelu saattaa muuttua hyvinkin loppuvaiheessa. (Elo ym. 2022; Valli 2018, luku 1, Laadullinen tutkimus prosessina.) Vaikka laadullista ja määrällistä tutkimusta usein verrataan toisiinsa, eivät ne ole toisensa poissulkevia tai vastakohtia toisilleen. Tärkein ero on siinä, että määrällinen tutkimus olettaa kohteen olevan teoriasta ja tutkijasta riippumaton. (Puusa & Juuti 2020, luku 4, laadullisen tutkimuksen olemus; Tenny ym. 2022.)

Laadullisen tutkimuksen aineistoa voi kerätä monin eri menetelmin. Keskeisimmät aineiston keruun menetelmät ovat havainnointi sekä haastattelu. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 121.) Tämän opinnäytetyön tekemiseen valittiin aineiston keruu menetelmäksi haastattelu. Haastattelut voidaan tutkimusta tehdessä jakaa kolmeen eri tyyppiin, jotka ovat strukturoitu eli lomakehaastattelu, teemahaastattelu sekä avoin haastattelu (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 122).

#### **4.1 Aineiston keruu**

Tutkimussuunnitelman hyväksymisen jälkeen opinnäytetyölle haettiin tutkimuslupaa Xamkilta heidän tutkimuslupakäytänteiden mukaisesti. Tutkimuslupahakemuksessa oli liitteenä tutkimussuunnitelma sekä tutkittaville tarkoitettu saatekirje. (Ks. liite 2).

Tämän opinnäytetyön aineistonkeruu menetelmäksi valittiin teemahaastattelu. Teema- eli puolistrukturoidussa haastattelussa keskeiset aiheet on sovittu etukäteen, mutta aineiston keruuseen liittyy myös vapauksia. Tutkija on valinnut teemat ja aihepiirit valmiiksi, mutta haastattelun toteutusta ei ole valmiiksi suunniteltu. Kysymysjärjestys voi vaihdella ja niiden muotoilu voi vaihtua haastattelun edetessä. Haastattelun tarkoitus on kuitenkin etsiä vastauksia tutkimustehtävän tai tutkimusongelman mukaisesti. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 126.) Teemahaastattelu voidaan toteuttaa joko ryhmä- tai yksilöhaastatteluna, riippuen siitä miten osallistujat kokevat tilanteen itselleen parhaaksi (Vilkkä 2020, luku 5, Laadullinen tutkimus käytännössä).

Tämän opinnäytetyön aineisto kerättiin teemaahaastattelulla, joka toteutettiin yksilöhaastatteluna. (Ks. liite 3)

Haastatteluun tavoiteltavien ryhmä muodostui vuonna 2017 alkaneen Akuuttihoitotyön YAMK-koulutuksen valmistuneista opiskelijoista. Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnosta oli valmistunut vuoden 2022 loppuun mennessä yhteensä 65 opiskelijaa. Valmistuneita tavoiteltiin sähköpostitse Xamkista valmistuneiden rekisteristä saatujen yhteistietojen kautta. Haastateltaville lähetettiin sähköpostitse kutsu haastatteluun. Kutsussa oli liitteenä saatekirje (liite 2) sekä tietosuojalomake (liite 4), joista ilmeni tutkimuksen tarkoitus, vastaamisen vapaaehtoisuus sekä anonymiteetin säilyminen ja hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen (TENK 2023). Kutsut haastatteluun lähetettiin Xamkin yhteys henkilön välityksellä, joten haastattelijalle ei selvinnyt tavoiteltavien henkilöiden tiedot ennen kuin he itse ilmoittautuivat vapaaehtoisiksi osallistujiksi. Kutsu lähetettiin myös heille, jotka olivat valmistuneet kevään 2023 aikana siihen mennessä, kun opinnäytetyölle oli saatu tutkimuslupa. Kutsu haastatteluun lähetettiin näin ollen yhteensä 67 valmistuneelle, mutta lähetetyistä sähköposteista kolme (3) palautui takaisin sähköpostiosoitteen virheellisyyden vuoksi. Opinnäytetyöhön tavoiteltiin mukaan kymmenen (10) osallistujaa haastateltavaksi.

Vastausaikaa haastatteluun osallistumiselle annettiin 14 vuorokautta. Mikäli ensimmäisen tavoitteluyrityksen myötä ei olisi saatu tarpeeksi vastaajia, olisi haastateltavia tavoiteltu uudelleen sähköpostitse. Halukkaita haastateltavia ilmoittautui ensimmäisellä tavoittelukerralla kolmetoista (13) joista haastateltaviksi valittiin ilmoittautumisjärjestyksessä ensimmäiset kymmenen (10). Yksi valituista perui osallistumisen haastatteluun, joten lopullinen haastateltavien määrä oli yhdeksän (9).

Teemahaastattelut järjestettiin Teams-ohjelman kautta ja haastattelut tallennettiin. Haastattelut toteutettiin huhtikuun ja kesäkuun välisenä aikana 2023. Ennen haastattelun alkua varmistettiin vielä haastateltavalta suostumus tallennukseen. Mikäli haastateltava ei olisi antanut suostumusta, haastattelua ei olisi toteutettu. Tallennetut haastattelut litteroitiin ja haastattelut numeroitiin niin ettei tunnistetietoja ollut saatavilla. Alkuperäinen tallenne säilytettiin

Xamkin järjestelmässä kahdella salasanalla suojattuna. Tallenteisiin oli pääsy vain opinnäytetyön tekijällä sekä ohjaavalla opettajalla.

Haastattelut litteroitiin sanatarkasti haastattelujen jälkeen. Litteroinnin yhteydessä tunnistettavat työpaikkatiedot sekä nimet muutettiin yleisilmaisuuksi niin, ettei vastaajaa pystyttäisi tunnistamaan lopullisesta aineistosta. Litteroitua aineistoa käsiteltiin ainoastaan numerokoodeilla analyysivaiheessa. Haastatteluista kertyi litteroitua tekstiä yhteensä 90 sivua.

## **4.2 Aineiston analyysi**

Induktiivinen sisällönanalyysi on aineistolähtöistä ja siinä luokitellaan tekstiä sen teoreettisen merkityksen perusteella. Tutkimusaineistosta olisi tarkoitus luoda teoreettinen kokonaisuus siten, että aikaisemmat havainnot, tiedot tai teoriat eivät ohjaa analyysiä. Raportointi on aineistolähtöistä ja se etenee pelkistämisen, ryhmittelyn ja abstrahoinnin mukaan vaiheittain. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2018, 167; Elo ym. 2022, 215–216.) Sisällönanalyysillä on tavoitteena kuvata saatu aineisto tiivistettynä, pelkistettynä ja yleisessä muodossa ja luokkien laatiminen on sisällönanalyysin ydin (Elo ym. 2022, 216).

Analysointi aloitettiin litteroimalla haastattelut sanatarkasti. Litteroinnin yhteydessä aineistoista poistettiin kaikki tunnistetiedot ja haastattelut numeroitiin. Aineistossa esille tulleet työpaikat, joista vastaaja olisi tunnistettavissa, muutettiin yleiseen muotoon, jotta vastaaja säilyi anonyyminä. Aineistoa käsiteltiin tämän jälkeen vain numeroituina aineistoina.

Litteroinnin jälkeen aineisto luettiin läpi useasti tutustuen saatuun aineistoon ja vastauksiin. Kun aineisto oli tullut tutummaksi, aloitettiin aineistoista vastaavuuksien etsiminen. Vastaavuuksia etsittiin tutkimuskysymys kerrallaan. Tutkimuskysymyksiä vastanneet alkuperäisilmaukset poimittiin erilliseen taulukkoon omaksi tiedostoksi ryhmitellen ne tutkimuskysymysten mukaan.

Aineistosta poimitut vastaavuudet käytiin läpi vielä ennen pelkistämisvaiheeseen siirtymistä ja tarkennettiin, vastaako poimittu alkuperäisilmaus tutkimuskysymystä ja vastaako se mahdollisesti myös muihin tutkimuskysymyksiin.

Vastaukset, joissa oli useampi ilmaus, pilkottiin pienemmiksi osiksi niin, että alkuperäisilmauksessa oli vain yksi vastaus.

Kun aineistosta poimitut alkuperäisilmaukset oli käsitelty ja taulukoitu, alkupe-  
räisilmaukset pelkistettiin. Pelkistämisen yhteydessä jokainen saatu vastaus  
peilattiin takaisin tutkimuskysymykseen, varmistaen sen vastaavaan kysy-  
mystä. Pelkistetyille ilmauksille annettiin sisältöä parhaiten kuvaava koodi.  
Näistä koodeista muodostuivat lopulliset alaluokat.

Alaluokkia alettiin yhdistelemään kokonaisuuksiksi niin, että samaa tarkoitta-  
vat alaluokat alkoivat muodostamaan suurempia kokonaisuuksia. Tämän ryh-  
mittelyn myötä muodostettiin lopulliset pääluokat. Pääluokkien muodostami-  
sen jälkeen niitä verrattiin uudelleen tutkimuskysymykseen ja tarkennettiin  
pääluokkia niin, että ne vastasivat tutkimuskysymyksiin. (Taulukko 2.)

Taulukko 2. Esimerkki aineiston luokittelusta

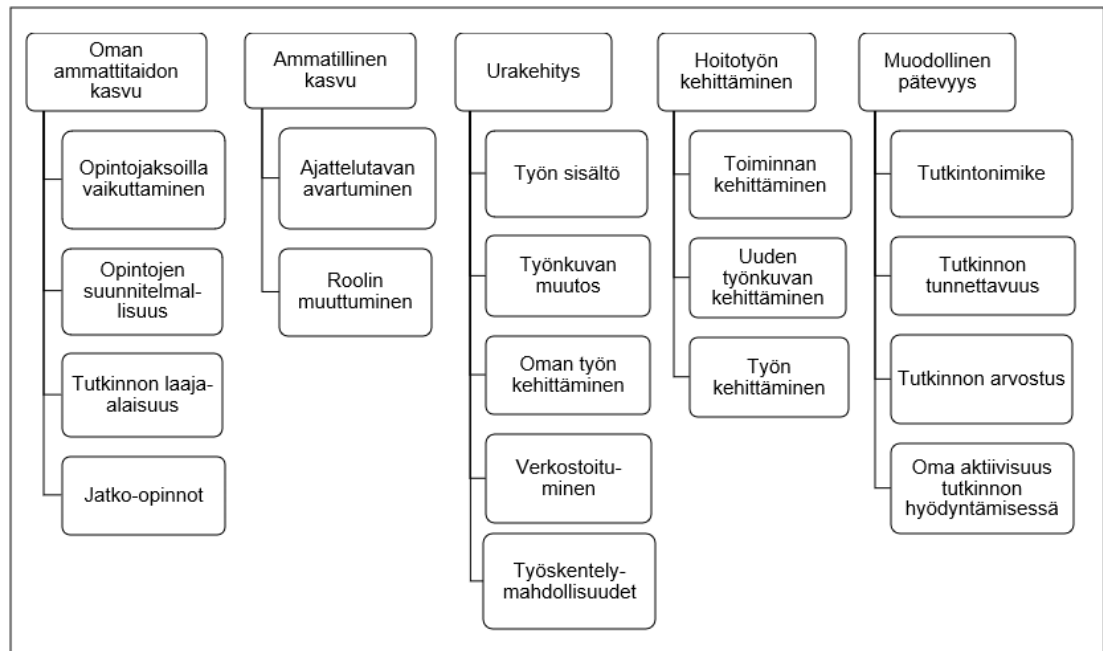
Alkuperäisilmaus	Pelkistys	Alaluokka	Pääluokka
Toki siinä pitkän ajan jälkeen ainakin meikälainen opetteli kokonaan ihan uudelleen opiskelemaan ja käyttämään näitä erilaisia järjestelmiä, mutta mietin, että olisiko mitään mahdollisuutta, että sitä ensimmäistä Syksyä saisi vähän kevyemmäksi. (H2)	Moni aloittaa opinnot pitkän tauon jälkeen, jolloin ensimmäinen syksy on todella raskas. Sitä keventäisin. (H2)	Opintojen rakenne	Tutkintoon liittyvät kehityskohteet
Voisiko sitä toteutusta ehkä vähän keventää tai voisiko sitä, Voisiko sitä jotain kurssia muuttaa sillä tavalla vähän toiselle toteutusmuodolle esimerkiksi koska ne luennotkin oli aika raskaita joskus. (H2)	Kurssien toteutusmuotoja voisi miettiä, sillä kokonaisuudessaan opinnot olivat melko raskaat. (H2)		
Sitten taas toisaalta, että just sitä akuutti puolta meillä ei silloin ehkä tullut ihan niin paljon kun oltaisiin toivottu. (H9)	Akuuttihoitotyön puolta ei tullut juurikaan opinnoissa esille. (H9)	Opintojen sisältö	
Ehkä semmoinen juridiikka on se ainoa mitä mä lisäisin sinne. (H1)	Jäin kaipaamaan opinnoissa juridiikkaa. (H1)		
Siinä opintojen alussa pitäisi tuoda tosi vahvasti esille, että miksi olet hakeutunut koulutukseen. että mikä se on se sun pääpaino tähän näin, että mitä siellä haluat saada tästä irti, jotta niitä valinnaisia voidaan kohdentaa paremmin. (H9)	Opiskelun alussa olisi hyvä tuoda esille sitä, mikä merkitys valinnoilla on siihen mihin olet suuntaamassa. (H9)	Henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS)	
Muuttaisin sen valinnaisten, että vaikka se perustuu siihen että sä saat valita X määrän jotain kursseja. Niin mä ehkä toivoisin, että siellä olisi jollain tapaa niinku paremmin briiffattu se että mitä ne olisi tai että joku kertoisi että mitä kannattaisi. (H5)	Jäin kaipaamaan, että olisi puhuttu enemmän siitä millä valinnoilla voi tähdätä mihinkin. Että mitä kannattaa valita, jos suuntautuu johonkin tiettyyn työtehtävään. (H5)		
Hirveän vaikea on sanoa että mitä sitten, mitä sinne olisi kaivannut. Kaikesta on aina hyötyä. (H4)	En lisäisi tai poistaisi opinnoista mitään, kaikesta on ollut hyötyä. (H4)	Ei muutettavaa	
Mä olin erittäin tyytyväinen tähän en välttämättä muuttaisi oikeastaan mitään. (H1)	En muuttaisi koulutuksesta mitään, olen erittäin tyytyväinen. (H1)		

## 5 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

Opinnäytetyön tulokset on jaoteltu asetettujen tutkimuskysymysten mukaan. Tulokset raportoidaan tutkimuskysymyksittäin alkaen pääluokista ja edeten alaluokkiin.

### 5.1 Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödyntäminen työelämässä

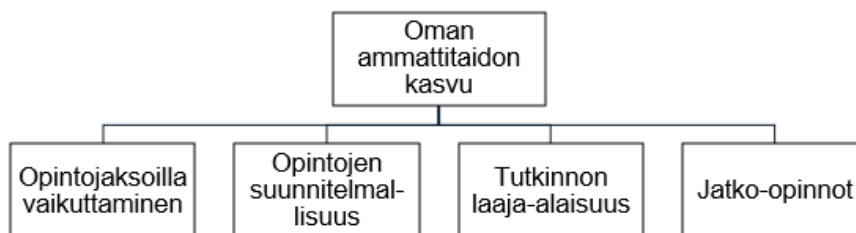
Ensimmäisen tutkimuskysymyksen tulokset jakaantuivat viiteen (5) pääluokkaan, jotka ovat: oman ammattitaidon kasvu, ammatillinen kasvu, urakehitys, hoitotyön kehittäminen sekä muodollinen pätevyys (kuva 1).



Kuva 1. Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödyntäminen työelämässä pääluokat ja alaluokat

#### 5.1.1 Oman ammattitaidon kasvu

Oman ammattitaidon kasvu koostui neljästä (4) alaluokasta: Opintojaksovalinnoilla vaikuttaminen, opintojen suunnitelmällisyys, tutkinnon laaja-alaisuus sekä jatko-opinnot (kuva 2).



Kuva 2. Oman ammattitaidon kasvu alaluokat

### **Opintojaksovalinnoilla vaikuttaminen**

Lähes kaikki vastaajat kertoivat, että olivat saaneet valittua opintojaksot niin, että niistä oli ollut hyötyä nykyisessä työssä. Osa vastaajista kertoi tienneensä jo opiskelemaan hakiessaan, millaisiin työtehtäviin he olivat hakeutumassa. He toivat esille, että olivat pystyneet opintojaksovalinnoilla vaikuttamaan niin, että se oli helpottanut heidän urasuunnitelmiaan.

Osa vastaajista kertoi valinneensa vain tiettyyn alueeseen liittyviä opintojaksoja tukeakseen omia suunnitelmiaan. Osa kuitenkin toi esille, että vaikka he olivat tavoitelleet tiettyä työtehtävää, olivat he kuitenkin valinneet esimerkiksi myös hallinnon opintojaksoja. Näin he halusivat varmistaa, että heidän olisi mahdollisuus myöhemmin hyödyntää koulutustaan myös esihenkilö- ja johtotehtävissä, mikäli he kokisivat halua siirtyä hallinnon puolelle.

### **Opintojen suunnitelmällisyys**

Moni vastaajista kertoi, kuinka oli pystynyt itse vaikuttamaan omien opintojen sisältöön ja sitä kautta tutkinnon hyödynnettävyyteen. He kertoivat pystyneensä poimimaan vapaasti valittavista opintojaksoista itselleen tärkeät osat alueet ja suunnittelemaan opintojen kokonaisuutta niin, että se tuki omaa urasuunnitelmaa.

Muutama vastaajista toi kuitenkin esille, että mikäli olisivat suunnitelleet opintoja kokonaisuutena paremmin, olisivat he mahdollisesti saaneet paremman hyödyn opinnoista nykyiseen työhönsä. Toisaalta kuitenkin he pohtivat sitä,

että olivat saaneet koulutukselta sen, mitä olivat lähteneet opinnoilta tavoittelemaan.

### **Tutkinnon laaja-alaisuus**

Suurin osa vastaajista kertoi pystyneensä hyödyntämään suorittamaansa tutkintoa työelämässä. Osa vastaajista kertoikin, että vaikka tutkinnon nimi virallisesti kohdistui akuuttihoitotyöhön, oli tutkintoa pystynyt hyödyntämään laajalla kentällä. He toivat esille, ettei tutkinto ollut sidottu pelkästään akuuttihoitotyön kentälle. Eräs vastaajista pohti kokevansa tutkinnon välimaaston tutkinnoksi, koska sitä ei ollut selkeästi kohdennettu johtamiseen tai kliiniseen asiantuntijuuteen. Toinen vastaajista puolestaan kertoi pohtineensa opiskelujen aikana, että tutkinto olisi liian spesifi, mutta jatkoi ymmärtäneensä opiskelujen loputtua, kuinka laajasti voisi hyödyntää tutkintoa. Useampi vastaajista koki hyväksi, ettei tutkintoa ollut kohdennettu selkeästi esimerkiksi johtamiseen, sillä se oli mahdollistanut heille työskentelyn myös oman osaamisalueen ulkopuolella. Suurin osa vastaajista kertoi, että tutkinto oli antanut heille pätevyyden työskennellä laajasti erilaisilla työkentillä.

Muutama vastaaja kertoi, että YAMK-tutkinto oli noussut työhaastatteluissa keskustelun aiheeksi, sillä tutkintoa ei tunnettu. Kuitenkin useampi vastaajista kertoi puolestaan, ettei tutkinnon nimikkeellä ollut ollut merkitystä työpaikkaa hakiessa, vaan YAMK-tasoisien tutkinnojen suorittaminen oli riittänyt.

Muutama vastaajista kertoi pohtineensa valmistumisen jälkeen, miten tutkintoa arvostettaisiin työelämässä, kun sitä ei ole kohdennettu esimerkiksi kliiniseen asiantuntijuuteen. He kuitenkin toivat vastauksissaan esille, että pohdinta oli ollut lopulta turhaa.

*Riippuen mikä se sitten työ niinku on ja mihin mihin hakeutuu, niin tällä voi olla ihan yhtä hyvät tai joskus jopa paremmat lähtökohdat niinku siihen työhön kuin sillä yliopiston maisterin tutkinnolla sitten. (H8)*

Useampi vastaajista koki tutkinnojen olevan riittävän käytännön läheinen, mikä oli helpottanut tutkinnojen hyödyntämistä. Osa kertoi kokeneensa, että YAMK-

tutkinnolla on joissakin työtehtävissä jopa paremman lähtökohdat verrattuna maisterin tutkintoon. Osa vastaajista pohti, että YAMK-tutkintoa arvostetaan nykyisin eri lailla ja enemmän juuri siksi, että se antaa valmiuksia erilaisiin tehtäviin.

Muutama vastaaja pohti kuitenkin sitä, että harvoin työpaikkailmoituksissa kelpoisuusvaatimuksena on YAMK-tutkinto. Toisaalta muutama vastaaja kertoi, että heille tarjottiin erilaisia töitä ja työtehtäviä kuin aiemmin, ilman että olivat hakeneet niitä.

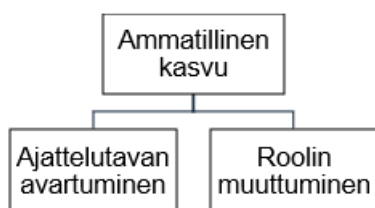
### Jatko-opinnot

Osa vastaajista toi haastattelussa esille, että olivat hakeutuneet opiskelemaan YAMK-tutkintoa päästäkseen haluamiinsa jatko-opintoihin. He toivat esille, että tutkinto oli tarpeellinen pohjakoulutus heidän uralla etenemiseensä. He toivat myös esille, että työtehtävät, joihin he olivat tähtäämässä, vaativat sekä YAMK-tutkintoa että heidän haluamiansa jatko-opintoja.

Osa vastaajista kertoi ymmärtäneensä vasta YAMK-tutkintoa suorittaessaan, että tämä tutkinto avasi paljon ovia jatko-opintoihin. He kertoivat, etteivät olleet ajatelleet sellaista uraa, johon he kuitenkin olivat päätyneet tämän tutkinnon myötä. He toivat esille tyytyväisyytensä siitä, kuinka laajasti tutkintoa pystyi hyödyntämään jatko-opintoja suunnitellessa.

#### 5.1.2 Ammatillinen kasvu

Ammatillinen kasvu koostui kahdesta (2) alaluokasta: ajattelutavan avartuminen ja roolin muuttuminen (kuva 3).



Kuva 3. Ammatillinen kasvu alaluokat

## **Ajattelutavan avartuminen**

Muutama vastaaja pohti vastauksissaan paljon tutkinnon vaikutusta ajattelutapaan. He toivat yksimielisesti esille sen, että YAMK-tutkinnosta olisi hyötyä ihan jokaiselle sosiaali- ja terveysalan kentällä työskentelevälle. He kertoivat, kuinka tutkinto ja opiskelu itsessään vaikuttaa tapaan suhtautua asioihin arkipäivän työssä ja antaa työkaluja niin haastaviin tilanteisiin kuin keinoja hankkia sekä tuottaa näyttöön perustuvaa tietoa.

Lähes jokainen vastaaja toi esille, kuinka tutkinnon suorittamisella oli ollut suuri vaikutus heidän ammatilliseen kasvuunsa ja ajattelutavan avartumiseen. He pohtivat sitä, että vaikka tutkintoa itsessään ei pystyisi hyödyntämään työelämässä ja päättäisi olla hakeutumatta sellaisiin työtehtäviin, joissa sitä voisi hyödyntää, oli opintojen vaikutus ajattelutavan muuttumiseen ollut suuri. He olivat yksimielisiä siitä, että tämä muutos oli ollut pelkästään positiivinen.

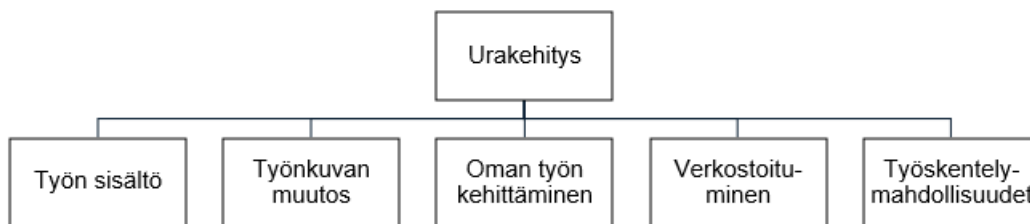
## **Roolin muuttuminen**

Useampi vastaaja kertoi, että valmistumisen jälkeen heidän roolinsa työpäivällä oli muuttunut toisenlaiseksi. Osa vastaajista ei osannut tarkentaa, miten tämä näkyi arkipäivän työssä, mutta he kertoivat, että heihin esimerkiksi luotettiin uudella tavalla. Osa kertoikin, että heiltä kysyttiin neuvoa asioihin ja tilanteisiin, joista aiemmin ei ollut keskusteltu. Osa toi esille, että heistä oli ikään kuin tullut tukihenkilöitä ja neuvonantajia haasteellisemmissä tilanteissa.

Suurella osalla vastaajista oli työnkuva muuttunut valmistumisen jälkeen ja heille oli annettu enemmän vastuuta erilaisten työtehtävien myötä. He kertoivat, että työtehtävien muutoksen myötä myös heidän roolinsa työyhteisössä oli muuttunut.

### **5.1.3 urakehitys**

Urakehitys koostui viidestä (5) alaluokasta: työn sisältö, työnkuvan muutos, oman työn kehittäminen, verkostoituminen sekä työskentelymahdollisuudet (kuva 4).



Kuva 4. Urakehitys alaluokat

## Työn sisältö

Suurin osa vastaajista kertoi, että tutkinnon suorittamisen jälkeen heillä oli ollut mahdollisuus vaikuttaa oman työnsä sisältöön ja mielekkyyteen. He kertoivat, että aiemmin yksipuoliselta tuntunut työ oli muuttunut mielekkäämmäksi, kun siihen oli päässyt itse vaikuttamaan ja oli päässyt muokkaamaan työnkuvaa koulutukseensa sopivaksi. Osa vastaajista pohti sitä, että eivät olisi päässeet nykyiseen työtehtävään ilman tätä tutkintoa. He pohtivatkin sitä, miten suuri merkitys koulutuksella on työnkuvan muuttamisessa. Osa vastaajista toi esille, miten suuri vaikutus oman työn kehittämisellä oli myös oman ammattitaidon kehittämiseen ja toisaalta, kuinka se heijastui samalla muuhun työyhteisön kehittäen työyhteisöä.

## Työnkuvan muutos

Osa vastaajista kertoi, että heidän työnkuvansa oli muuttunut jo opiskeluiden aikana. Osalla se oli muuttunut opinnäytetyön aiheen myötä, osa taas kertoi päässeensä hyödyntämään juuri oppimaansa uusissa työtehtävissä. Osa vastaajista kertoi, että heidän opiskeluistaan oli oltu tietoisia johdon taholla ja sopivaa ihmistä etsittäessä uusiin kehitystehtäviin, heitä oli pyydetty siihen mukaan. Muutama vastaaja kertoi, että työnantajat olivat löytäneet heidät heidän tekemien kehitys- ja projektitöiden kautta ja se oli avannut uusia työskentelymahdollisuuksia.

Lähes kaikki vastaajat kertoivat siirtyneensä valmistumisen jälkeen muihin työtehtäviin, pois kliinisestä työstä. Osa vastaajista kertoi tavoitelleensa tietynlaisia työnkuvaa jo opiskeluaikana ja kuinka he olivat päässet näihin tehtäviin

valmistuttuaan. Muutama vastaaja toikin esille, että olivat lähteneet opiskelemaan tavoitellessaan tiettyä työtehtävää, joka olisi tulossa haettavaksi lähi-vuosina.

*Tavallaan niinku mä oon vaan itse niinku tavallaan tähdännyt siihen tiettyyn suuntaan. Ja se, että mä tarvin tän tutkinnon että mä pääsen siihen suuntaan. (H7)*

Suurin osa vastaajista kertoi työnkuvan muuttuneen lähes välittömästi tai hyvin pian heti valmistumisen jälkeen. Ne vastaajat, joiden työkuva ei muuttunut, toivat esille, että olivat halunneet miettiä millaisiin työtehtäviin he haluaisivat hakeutua. Kuitenkin he pohtivat myös sitä, että työnkuvassa oli tapahtunut muutosta, vaikka eivät olleet heti valmistumisen jälkeen hakeutuneet YAMK-tutkintoa vastaaviin työtehtäviin.

### **Oman työn kehittäminen**

Valtaosa vastaajista kertoi, että opintojen aikaisten tehtävien kohdentaminen omaan työpaikkaan oli auttanut heitä tunnistamaan työpaikkansa kehittämiskohteita ja osallistumaan kehittämiseen. Vastaajat toivatkin lähes yksimielisesti esille tutkinnosta saadun hyödyn sen hetkiseen työhön. Muutama vastaaja pohti, olisiko oman työn kehittäminen ollut samalla tavalla mahdollista, mikäli tutkintoa ei olisi sidottu niin hyvin työelämään.

### **Verkostoituminen**

Lähes jokainen vastaaja toi esille verkostoitumisen vastauksissaan. He kertoivat, että koulutuksen ja opiskelun myötä heidän olemassa olleet verkostot olivat laajentuneet. He toivat esille, että koulutuksen myötä muuttunut työkuva, rooli työpaikalla sekä asema erilaisissa projekteissa ja työryhmissä, oli vaikuttanut verkostoja laajentavasti.

Osa vastaajista pohti, että tutkinnon myötä he olivat saaneet rohkeutta kontaktoida uusia tahoja ja verkostot olivat sen myötä laajentuneet. Osa vastaajista toi esille, että nykyisin oli helppoa kysellä entisiltä opiskelutovereilta, mikäli ha-

lusi vertailla erilaisia toimintatapoja tai saada toista näkökulmaa. Vastaajat toivat esille, että verkostoitumisella oli ollut suuri merkitys työelämässä ja se oli edesauttanut useissa erilaisissa kehittämistehtävissä sekä projekteissa.

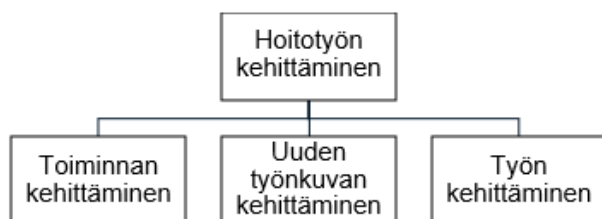
### **Työskentelymahdollisuudet**

Lähes jokainen vastaaja toi esille vastauksissaan, kuinka työskentelymahdollisuudet olivat muuttuneet ja laajentuneet tutkinnon suorittamisen myötä. Osa vastaajista kertoi, että työnantajat olivat löytäneet heidän ilman, että he olivat itse hakeneet työpaikkaa. Suurin osa vastaajista kertoi halunneensa tutkinnon suorittamisen myötä päästä laajentamaan osaamistaan projektitoissa. Muutama vastaaja toi esille, että oli toivonut voivansa jäädä kliniseen työhön, mutta tutkinnon avulla halusivat kuitenkin saada uuden laista sisältöä työhönsä ja tämä oli toteutunut tutkinnon suorittamisen myötä auenneiden projekti- ja kehittämistöiden kautta. Muutama vastaaja pohtikin omalla kohdallaan sitä, ettei toivonut uudenlaista tehtävän kuvaa, mutta toivoivat, että tutkinnon suorittamisen myötä heillä olisi mahdollisuus tarkastella työskentelyalueita ja mahdollisuuksia laajemmin.

Muutama vastaaja toi kuitenkin esille sen, että vaikka tutkinto itsessään mahdollisti esimerkiksi esihenkilötyöskentelyn tai johtotehtävät, he eivät halunneet hakeutua niihin. Kuitenkin he pohtivat, että mahdollisuus oli olemassa ja he pitivät sitä erinomaisena lisänä omassa osaamisessaan.

#### **5.1.4 Hoitotyön kehittäminen**

Hoitotyön kehittäminen koostui kolmesta (3) alaluokasta: toiminnan kehittäminen, uuden työnkuvan kehittäminen sekä työn kehittäminen (kuva 5).



Kuva 5. Hoitotyön kehittäminen alaluokat

#### **Toiminnan kehittäminen**

Osa vastaajista kertoi päässeensä kehittämään olemassa olevaa toimintaa ja käytänteitä omalla työpaikallaan opiskelun ja tutkinnon suorittamisen myötä. Kuitenkin muutama vastaaja toi esille, että kehittämistä toivottiin johdon taholta, mutta he kokivat, ettei kehittämistä mahdollistettu. Muutama vastaaja kertoi, että esimerkiksi tarve kliiniselle asiantuntijalle oli tunnistettu työpaikalla, mutta asia ei johdon taholla edennyt eteenpäin, vaikka YAMK-tutkinnon omaavia olisi ollut tarjolla.

Toisaalta muutama vastaaja kertoi, että johdon asenne tutkintoon oli epäilevä ja johdon taholta oli rajattu, että YAMK-tutkinnon omaavat voisivat päästä ainoastaan kehittämis- ja kouluttamistöihin, mutta ei muihin projekteihin tai esihenkilötyöhön. Nämä vastaajat pohtivatkin sitä, miten esihenkilöiden ja johdon asenne vaikutti heidän mahdollisuuksiinsa hyödyntää olemassa olevaa tutkintoa juuri omalla työnantajallaan.

### **Uuden työnkuvan kehittäminen**

Useampi vastaajista toi esille, kuinka olivat pystyneet yhdistämään aiemman työkokemuksensa ja uuden tutkinnon niin, että olivat päässeet luomaan täysin uudenlaista työnkuvaa. Eräs vastaajista kertoi päässeensä valmistumisen jälkeen käynnistämään täysin uutta työnkuvaa. Hän kertoi, että oli aloittanut täysin tyhjistä ja luonut uuden työnkuvan ja miettinyt tehtäväsisällöt työhön, jota tällä hetkellä teki täysi päiväisesti. Hän kertoi työskennelleensä aluksi osa-aikaisena, mutta nopeasti oli huomattu kokoaikaisen työntekijän tarve.

Usea vastaajista pohti sitä, mistä johtui, että juuri he olivat päässeet kehittämään uudenlaista työnkuvaa. He toivat pohdinnassaan esille oman aktiivisuutensa työnkuvien kehittämisessä, keittämistarpeiden tunnistamisen sekä tilanteen laajemman tarkastelun.

### **Työn kehittäminen**

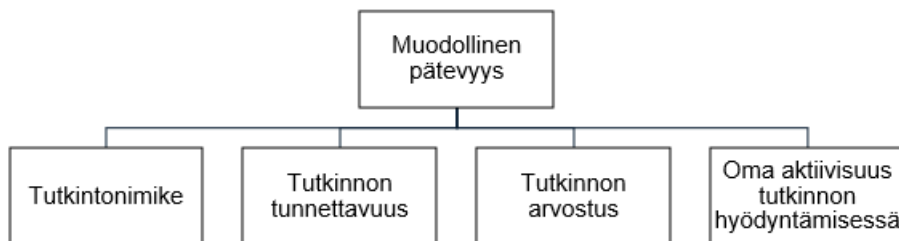
Suurin osa vastaajista toi esille esimiestasolta tulleen toiveen, että he jatkaisivat yksikkönsä työn kehittämistä ja arjen sujuvoittamista valmistumisensa jälkeen.

Osalla vastaajista arjen sujuvoittamiseksi luodut käytänteet olivat lopulta laajentuneet koko organisaation tasolle. He toivat esille, että olivat saaneet hyvin pienillä muutoksilla aikaan merkittäviä tuloksia ja olivat pystyneet vaikuttamaan niin potilasturvallisuuteen kuin työn organisoimiseen. Eräs vastaajista kertoi päässeensä mukaan kehittämään rekrytointiprosessia, joka oli otettu käyttöön laajasti pilotoinnin jälkeen.

Suurin osa vastaajista toi esille, että vaikka klinisen työn rooli ei juurikaan ollut muuttunut, olivat he päässeet kehittämään työtään laajasti. Vastaajat pohtivat, että esihenkilötasolla oli luottamus siihen, että he tekevät oikeanlaisia asioita ja heillä on osaamista hoitaa annetut vastuualueet.

### 5.1.5 muodollinen pätevyys

Muodollinen pätevyys koostui neljästä (4) alaluokasta: tutkintonimike, tutkinnon tunnettavuus, tutkinnon arvostus sekä oma aktiivisuus tutkinnon hyödyntämisessä (kuva 6).



Kuva 6. Muodollinen pätevyys alaluokat

### Tutkintonimike

Vastaajat kertoivat pystyneensä hyödyntämään YAMK-tutkintoa monipuolisesti erilaisissa työtehtävissä ja erilaisilla työskentelyalueilla. He toivat esille, että esimerkiksi työhaastatteluissa oli katsottu vain tutkintonimikettä, että se on YAMK-tasoinen.

Muutama vastaaja kertoi hakeneensa omasta osaamisalastaan poikkeavaa työtehtävää ja he kertoivat, että jo haastattelun yhteydessä oli todettu, ettei tutkinnon suuntautumisella ollut merkitystä.

*Ne vaan katsoo että sä oot käynyt yamkin, Katsoi todistuksen. Joo tää on hyvä ja se riitti. Että sulla on se tutkinto, niin että ei siitä niinku sen enempiä. Että kun se vaaditaan ja se sulla on, niin se riittää. (H7)*

Osa vastaajista kertoi, että tutkintonimike oli herättänyt hedelmällistä keskustelua tutkinnon sisällöstä ja millaista osaamista tutkinto oli heille tuottanut. Lähes kaikki vastaajat kertoivat pystyneensä laajasti hakemaan erilaisia työtehtäviä tutkinnolla, eivätkä olleet kokeneet tutkintonimikkeen vaikuttavan tutkinnon hyödyntämiseen erilaisissa työtehtävissä. Osa vastaajista kertoi ymmärtäneensä opiskelun aikana, kuinka laajasti tutkinto mahdollisti työskenteelyn myös sosiaali- ja terveysalan ulkopuolella.

### **Tutkinnon tunnettavuus**

Vastaajilla oli kulunut valmistumisesta eri pituisia aikoja. Aiemmin valmistuneet toivat esille kokeneensa, että maisterin tutkinnon omaavat olivat olleet etusijalla työpaikkoja täytettäessä. He kertoivat joutuneensa avaamaan tutkinnon sisältöä työhaastatteluissa ja kertomaan tutkinnosta paljon. He kokivat, että nimikkeenä YAMK-tutkinto oli huonosti tunnettu.

*Että nyt ehkä näkyy, että tää tutkinto on ikään kuin riittävä ja tätä ei tarvitse enää niin paljon perustella. Että mikä tää ylipäätään niinku on. Että tästä on varmasti ollut puhetta niinku enemmänkin nyten ja se on hyvä asia (H8)*

Myöhemmin tutkinnosta valmistuneet sen sijaan kokivat tutkintoa arvostettavan ja että se tunnettiin paremmin kuin aiemmin. He kertoivat huomanneensa muutoksen tutkinnon tunnettavuudessa, kun tutkinnosta puhuttiin laajemmin ja YAMK-tutkinnon suorittaneita alkoi olla enemmän.

Muutama vastaaja kertoi hakeneensa työpaikkaa, jossa vaatimuksena oli maisterin tutkinto ja saaneensa työpaikan YAMK-tutkinnolla. He kokivat työnantajien alkaneen hyväksymään YAMK-tutkinnon maisterin tutkinnon rinnalle saman tasoisena tutkintona.

Useat vastaajista kertoivat kiinnittäneensä huomiota työpaikkailmoituksissa tapahtuneeseen muutokseen ja useampaan työtehtävään kelpuutettiin YAMK-tutkinto. He kokivat tutkinnon muuttuneen tunnettavammaksi viime vuosien aikana, mikä oli hyvä asia.

### **Tutkinnon arvostus**

Suurin osa vastaajista kertoi kokeneensa, että tutkintoa oli arvostettu työhautilanteissa. He kertoivat tulleen valituiksi, vaikka hakijoissa oli ollut yliopiston käyneitä hakijoita heidän lisäksi. Muutama vastaaja kuitenkin koki jääneensä huonompaan asemaan tutkinnon vuoksi ja yliopistotutkintoa oli arvostettu enemmän valintaa tehdessä. Kuitenkin he pohtivat, ettei tutkintonimike välttämättä ollut ratkaiseva seikka, vaan valinnat oli tehty kokonaisuus huomioiden.

*mä itse huomasin, että meillä ainakin huonosti tunnettiin tää ylempi ammattikorkeakoulututkinto kun mä hain tota viime keväänä noita apulaisosastonhoitaja paikkoja. Että kyllä niitä ne maisterit meni monesti ohi niissä haastatteluissa kun niitä oli siellä. (H3)*

Osa vastaajista pohti, ettei tutkintojen vertaileminen johtaisi mihinkään, sillä molempia tutkintoja, niin maisterin tutkintoa kuin YAMK-tutkintoa, tarvittaisiin työelämän eri kentillä eikä kumpikaan tutkinnoista ollut vähempi arvoinen.

Muutama vastaaja kertoi kokeneensa, ettei YAMK-tutkintoa arvostettu. Esimerkiksi työyhteisössä oli kyseenalaistettu tutkinnon tarve, ja kollegat olivat voimakkaasti sitä mieltä, ettei tutkinnolla tee mitään eikä sillä ollut mahdollista työllistyä. Myös jatkokouluttautuminen YAMK-tutkinnolla oli ollut kollegoiden mielestä mahdotonta.

*Mullehan sanottiin siis silloin, kun minä opiskelin tosiaan vielä tätä tai niinku silloin sitä ylempää ja just että näistä jatko-opinto haaveista kun puhuin. Mullehan naurettiin suorastaan päin naamaan siellä mun osastolla, että ethän sä nyt tuolla tutkinnolla mihinkään sellaisiin töihin pääse, että oletko sä ihan hullu. (H9)*

Vastaajat kertoivat, että myös johdon tasolta oli tullut esille YAMK-tutkinnon arvostuksen puuttuminen. He kertoivat joutuneensa avaamaan tutkinnon sisältöä paljon ja perustelemaan tutkinnon tarvetta. Myös johdon tasolla oltiin epäileviä tutkintoa kohtaan, eikä ymmärretty, millaisesta tutkinnosta oli kyse.

Suurin osa vastaajista kertoi huomanneensa positiivisen muutoksen tutkinnon arvostusta kohtaan. He kokivat, että viime vuosina tutkinto oli muuttunut tunnettavammaksi, joka oli vaikuttanut myös arvostukseen. He pohtivat, että kun tutkinnosta tiedettiin enemmän ja tutkinnon suorittaneita alkoi olla useampia, myös itse tutkintoa oli alettu arvostamaan enemmän. He pohtivat, että vanha-kantaisemmat ajattelutavat olivat hiljalleen lähteneet murenemaan ja työnantajat olivat alkaneet ymmärtämään sekä tunnustamaan YAMK-tutkinnon tarpeen.

### **Oma aktiivisuus tutkinnon hyödyntämisessä**

Useat vastaajista kertoi, että olivat päässeet hyödyntämään tutkintoaan oman aktiivisuutensa vuoksi. He kertoivat hakeneensa työpaikkoja, joihin tiesivät tutkinnon riittävän, vaikka kelpoisuusvaatimuksissa ei olisi ollut mainittuna YAMK-tutkintoa.

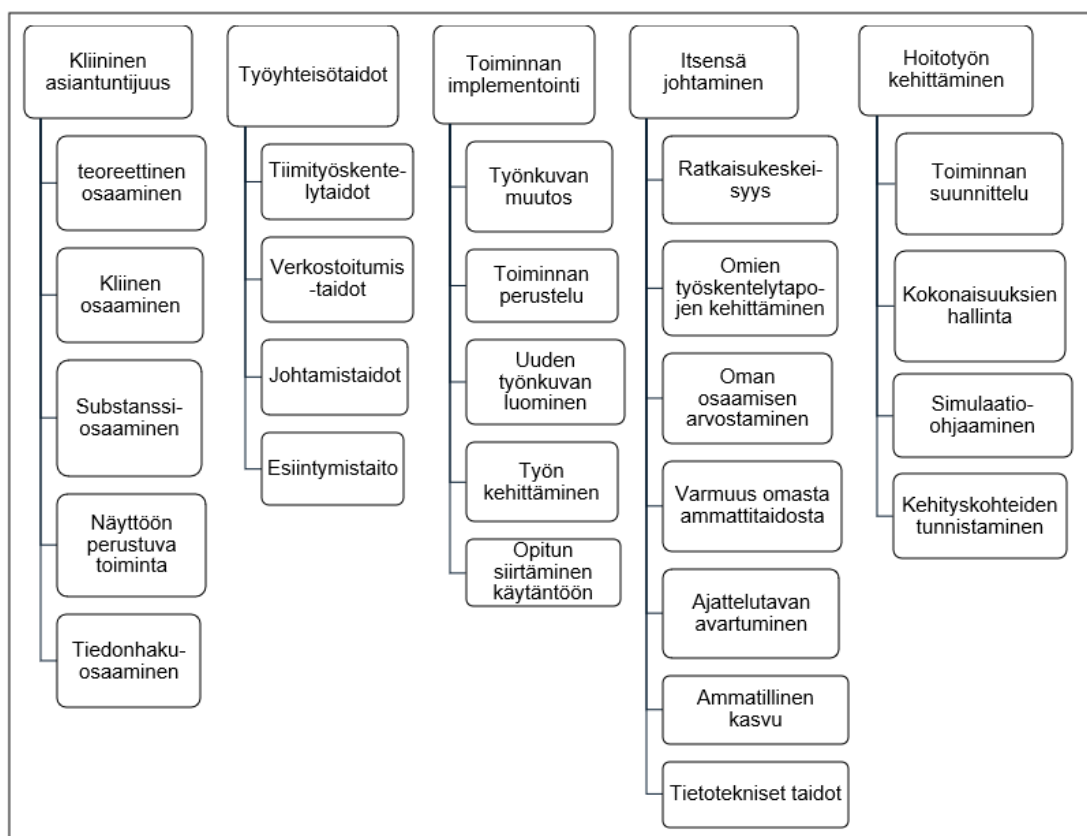
Vastaajat kertoivat hakeneensa työtehtäviä myös sosiaali- ja terveysalan ulkopuolelta ja olivat pääsääntöisesti päässeet haluamiinsa tehtäviin.

Osa vastaajista kertoi, että eivät olisi päässeet työtehtäviin ja projekteihin ilman omaa aktiivisuutta.

Muutama vastaaja kertoi valmistumisen jälkeen odottaneensa työnantajalta vastuullisempia tehtäviä, mutta lopulta lähteneet itse aktiivisesti hakeutumaan tehtäviin, joissa voisivat hyödyntää tutkintoa ja sen tuottamaa osaamista. Suurin osa vastaajista korosti oman aktiivisuuden merkitystä tutkinnon hyödyntämisessä.

## 5.2 Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon myötä saadun osaamisen hyödyntäminen työelämässä

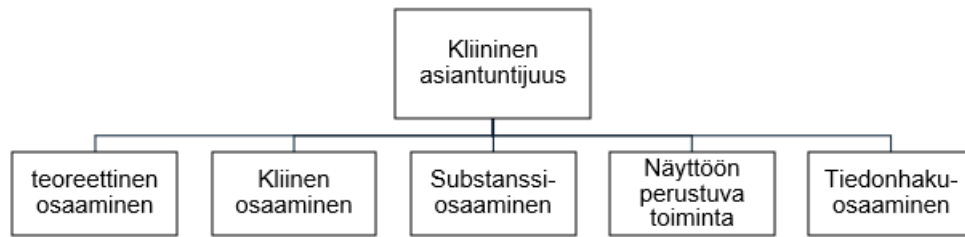
Toisen tutkimuskysymyksen tulokset jakoutuivat viiteen (5) pääluokkaan, jotka ovat: kliininen asiantuntijuus, työyhteisötaidot, toiminnan implementointi, itsensä johtaminen sekä hoitotyön kehittäminen (kuva 7).



Kuva 7. Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon myötä saadun osaamisen hyödyntäminen työelämässä pääluokat ja alaluokat

### 5.2.1 Kliininen asiantuntijuus

Kliininen asiantuntijuus koostui viidestä (5) alaluokasta: teoreettinen osaaminen, kliininen osaaminen, substanssiosaaminen, näyttöön perustuva toiminta sekä tiedonhakuosaaminen (kuva 8).



Kuva 8. Kliininen asiantuntijuus alaluokat

### **Teoreettinen osaaminen**

Vastaajat kokivat koulutuksesta saadun teoreettisen osaamisen riittävän hyvänä työtehtäviinsä nähden. Vastaajista suurin osa koki teoreettisen osaamisen karttuneen opintojen aikana ja saadun teoriapohjan päälle oli helppoa rakentaa uutta. Useampi vastaaja koki pystyneensä hyödyntämään muilta opintojakoilta saamaansa teoreettista osaamista, vaikkei se olisi vastannut työtehtäviä.

*Opinnot antoivat paljon työkaluja ja hyvän pohjan, mutta todellinen oppi on tullut työtä tehdessä. (H8)*

Muutama vastaajista koki teoriapohjan vahvistuneen työnkuvan mukaan myöhemmin työelämässä. He kokivat saaneensa koulutuksesta hyvän peruspohjan, jota on pystynyt syventämään. Suurin osa vastaajista kertoi saaneensa työkaluja omaan työhönsä, koska asioita oli käsitelty laajasta näkökulmasta käsin. Osa vastaajista koki kuitenkin oppineensa vasta töitä tehdessä.

### **Kliininen osaaminen**

Useampi vastaaja pohti oman kliinisen osaamisen kehittymistä opintojen aikana. He kertoivat oppineensa yhdistämään käytännön työhön näyttöön perustuvan tiedon. Useampi vastaaja kertoikin, että opintojen myötä oma ymmärrys esimerkiksi erilaisten potilaasta tapahtuvien mittauksen tekemiselle oli lisääntynyt. He pohtivat tehneensä mittauksia aiemmin vain siksi, että niin oli ohjattu tekemään. Kuitenkin opintojen edetessä ymmärrys omalle tekemiselle vahvistui ja omalle toiminnalle löytyi näyttöön perustuvaa tietoa, jonka vastaajat kokivat vahvistaneen ammattitaitoa.

### **Substanssiosaaminen**

Vastaajista useampi sivusi vastauksissaan substanssiosaamista ja sen merkitystä, mutta vain muutama heistä toi esille huomanneensa muutoksen omassa substanssiosaamisessaan. Eräs vastaajista kertoi, ettei ollut aiemmin ymmärtänyt, mitä substanssiosaaminen on ja mitä sillä tarkoitetaan. Muutama vastaaja toi esille, ettei ollut aiemmin uskaltanut antaa esimerkiksi oman persoonan näkyä työssään ja oli pyrkinyt toimimaan mahdollisimman neutraalisti. Aiemmin he olivat ajatelleet, ettei persoona saisi näkyä työskentelyssä. Kuitenkin opintojen myötä tämä ajatus oli muuttunut positiivisesti.

### **Näyttöön perustuva toiminta**

Jokainen vastaajista toi jollakin tavalla esille näyttöön perustuvan toiminnan ja siinä tapahtuneen muutoksen opintojen myötä. Vastaajat kertoivat pystyneensä hyödyntämään näyttöön perustuvuutta työelämässä ja olivat alkaneet perustelemaan omaa toimintaansa näyttöön pohjautuen.

Vastaajista suurin osa koki näyttöön perustuvan toiminnan opintojakson ajatuksia herättävänä ja olivat pystyneet hyödyntämään sitä työelämässä. Useampi vastaajista kertoi alkaneensa tarkastelemaan omia työskentelytapoja niin, että pohjana oli näyttöön perustuvat menetelmät.

*Olen alkanut tarkastelemaan omaa työskentelyäni, että sen pohjana on näyttöön perustuvat menetelmät. (H5)*

Suurin osa vastaajista toi toistuvasti esille ymmärtäneensä opintojen myötä näyttöön perustuvan toiminnan merkityksen niin oman työn kehittämisessä kuin hoitotyön kehittämisessä laajemmin.

### **Tiedonhakuosaaminen**

Useat vastaajista kertoivat tiedonhakuosaamisen kehittyneen paljon opintojen aikana. Muutama vastaaja kertoi joutuneensa aloittamaan tietokoneen sekä erilaisten hakukoneiden käytön täysin nollatiedoilla, mutta kokivat sen kehittyneen nopeasti opintojen myötä.

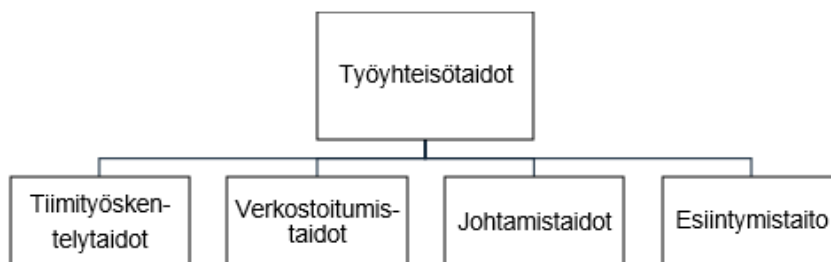
*se haastoi kyllä, se että pitää ruveta niinku tämmöistä tieteellistä tekstiä kirjoittamaan ja etsiä lähteet ja merkitä ja tehdä sitä selaista. mutta että siitähän on ihan hirveästi hyötyä, että ihan niistä joka ainoasta tehtävästä mitä sinne on hiki päässä kirjoittanut, niin siihen just siihen sellaiseen niinku tieteelliseen kirjoittamiseen.*  
(H4)

Vastaajat toivat lähes yksimielisesti esille, miten olivat oppineet hakemaan tietoa sekä arvioimaan löytämänsä tiedon laatua. He kokivat oppineensa soveltamaan ja käyttämään löytämänsä tietoa käytännön työssä. Myös tieteellinen kirjoittaminen oli kehittynyt.

Useampi vastaaja kertoi oppineensa arvostamaan tutkittua tietoa uudella tavalla. He pohtivat, kuinka opintojen aikana käytetyt erilaiset hakukannat olivat edesauttaneet oikeanlaisen tiedon löytämistä yksittäiseenkin aihealueeseen.

### 5.2.2 Työyhteisötaidot

Työyhteisötaidot koostui neljästä (4) alaluokasta: tiimityöskentelytaidot, verkostoitumistaidot, johtamistaidot sekä esiintymistaito (kuva 9).



Kuva 9. Työyhteisötaidot alaluokat

#### Tiimityöskentelytaidot

Useat vastaajista olivat huomanneet muutoksen omissa tiimityöskentelytaidoissaan jo opintojen aikana. He kertoivat työskennelleensä osana tiimiä aina, mutta vasta opintojen myötä olivat saaneet työkaluja ja oppineet toimintatapoja erilaisissa tiimeissä työskentelyyn. Vapaasti valittavilla opinnoilla oli ollut suuri merkitys, sillä osa vastaajista oli ottanut opintoja juuri tiimityöskentelyyn

liittyen, mutta osa vastaajista koki saaneensa hyödyllisiä työkaluja perusopin-  
tojen kautta. Vastaajat toivat lähes yksimielisesti esille tiimityöskentelyn kehiti-  
tyneen runsaasti opintojen aikana. Vastaajat kertoivat tiimityöskentelytaitojen  
vaikuttaneen positiivisesti myös uusien työtehtävien hoitamiseen sekä madal-  
tanut kynnystä hakeutua esimerkiksi kehittämistehtäviin.

### **Verkostoitumistaidot**

Lähes jokainen vastaaja toi esille verkostoitumisen merkityksen. Vastaajat  
pohtivat pelkästään opiskelun mahdollistaneen verkostoitumisen muiden opis-  
kelijoiden kanssa. Myös opiskelusta puhuminen työpaikoilla oli lisännyt ver-  
kostoitumismahdollisuutta. Vastaajat kokivat, ettei verkostoituminen olisi ollut  
mahdollista samalla tavalla ilman opiskelua.

Osa vastaajista kertoi hyödyntäneensä opiskelun myötä muodostunutta ver-  
kostoaan herkästi. He kertoivat hyödyntävänsä verkostojaan esimerkiksi kehiti-  
tämiprojektien eri vaiheissa. He kokivat saaneensa hyvää ja näkökulmia  
avartavaa apua verkostoistaan.

### **Johtamistaidot**

Vastaajat olivat yksimielisiä omasta kehittymisestään johtamistaidoissa. He  
kertoivat ymmärtäneensä yksiköissään tehtyjä päätöksiä sekä esihenkilöitään  
nyt uudella tavalla. He pohtivat ymmärtäneensä opintojen myötä erilaisten  
päätösten taustalla olevia vaikuttimia.

Moni vastaaja kertoi saaneensa erilaisia ja konkreettisia työkaluja johtamiseen  
jo perusopinnoista, mutta osa vastaajista oli lisäksi valinnut myös vapaasti va-  
littavia opintoja juuri johtamiseen kohdistuen.

*käytiin läpi mitä se konkreettisesti tarkoittaa, että sinä olet virka-  
vastuussa (H2)*

Useampi vastaaja koki ymmärtäneenä, mitä on olla esihenkilö ja vastata toi-  
minnan kehittämisestä sekä johtamisesta. Vastaajat kertoivat, että erityisesti  
erilaisten tapausesimerkkien kautta asioiden opiskelu oli jäänyt hyvin mieleen

ja kokivat että pystyvät toimimaan paremmin esimerkiksi haastavissa työelämän tilanteissa. Myös ratkaisukeskeisen johtamisen toi muutama vastaajista esille positiivisena oppina opinnoista.

*Tietyllä tavalla se, että sen niin kun keskustelun käyminen jatkuvasti, että kohtelee oikeudenmukaisesti ja siinä mielessä kohtelee henkilöstöä tasapuolisesti, vaikka tasapäistää joukkoahan ei ole, mutta että on niinku oikeudenmukainen (H6)*

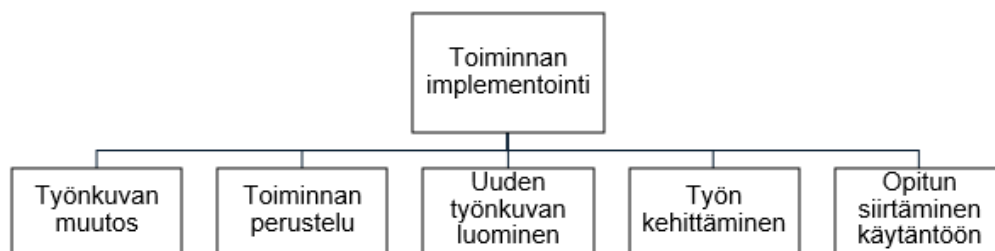
Osa vastaajista ei ollut ajatellut suuntautuvansa esihenkilöksi tai johtamistehtäviin. Kuitenkin opintojen edetessä mieli oli muuttunut ja lopulta ajatus esihenkilötyöstä oli alkanut tuntumaan paremmalta. Yhtenä syynä kielteiselle ajatukselle esihenkilötyöstä vastaajat toivat esille työntekijöiden kohtelun. Eritoten ne vastaajat, jotka jäivät omaan tuttuun työpaikkaan esihenkilötehtäviin, olivat miettineet paljon, miten pystyisivät kohtelemaan jokaista tasapuolisesti. Kuitenkin vastaajat kokivat tämän ajatuksen muuttuneen ja he kokivat saaneensa tarvittavan teoriapohjan sekä käytännön työkaluja esihenkilöasemaan.

### **Esiintymistaito**

Noin puolet vastaajista toi esille kehityksen omassa esiintymistaidossaan. Aiemmista opinnoista oli suurella osalla kulunut pidemmän aikaa, eikä nykyisessä työtehtävässä tarvinnut esiintymistaitoa juurikaan. Monelle vastaajalle tämä oli opiskelun alkuvaiheessa ollut uskallusta vaatinut asia. Kuitenkin vastaajat kokivat hyvänä erilaisten ryhmätöiden esittämisen luokan edessä ja he kokivat saaneensa siitä varmuutta omaan esiintymistaitoonsa. He toivatkin hyvänä asiana esille sen, että opintoihin sisältyi esiintymistä vaativia tehtäviä.

### **5.2.3 Toiminnan implementointi**

Toiminnan implementointi koostui viidestä (5) alaluokasta: työnkuvan muutos, toiminnan perustelu, uuden työnkuvan luominen, työn kehittäminen sekä opitun siirtäminen käytäntöön (kuva 10).



Kuva 10. Toiminnan implementointi alaluokat

## **Työnkuvan muutos**

Jokainen haastatteluun osallistunut kertoi työnkuvansa muuttuneen. Osa vastaajista oli tietoisesti hakenut erilaista työnkuvaa tai vaihtanut työpaikkaa. Osalla työnkuva oli muuttunut ilman työpaikan vaihdosta. Tutkinnosta valmistumisen myötä vastaajat olivat saaneet uutta sisältöä työhönsä, jonka he kokivat hyvänä ja positiivisena itsensä haastamisena. Osa vastaajista kertoi päässeensä kehittämään nykyisessä työssään jo olemassa olevia käytänteitä osana erilaisia työryhmiä. He kertoivat saaneensa uusia vastuualueita, jonka kautta heillä oli myös mahdollisuus kehittää omaa työtään. Osalla vastaajista oli tavoitellut esihenkilötyötä tai opetushoitajuutta, johon he olivat päässeet valmistuttuaan.

Osa vastaajista oli hakeutunut opiskelemaan saadakseen työhön uutta sisältöä tai uudenlaisia työtehtäviä. Osa puolestaan halusi päästä opiskelun myötä kehittämään ja vaikuttamaan yksikkönsä arjen toimivuutta.

## **Toiminnan perustelu**

Suurin osa vastaajista koki oppineensa perustelemaan omaa toimintaansa sekä tehtyjä päätöksiä. He pohtivat, ettei heillä ollut ollut aiemmin osaamista riittävästi, mutta opintojen kautta he olivat saaneet varmuutta perustella omaa toimintaansa. Eräs vastaaja toi esille oppineensa, miksi toimintaa kehitetään ja miten tulevia muutoksia perustellaan työntekijöille.

Vastaajat toivatkin esille lähes yksimielisesti kehittymisen niin omassa toiminnassaan ja sen perustelussa kuin työyhteisön tasolla ja organisaation tasolla tapahtuvien toiminnan muutosten perustelun kehittymisen.

## **Uuden työnkuvan luominen**

Muutama vastaajista oli päässyt hyödyntämään osaamistaan täysin uudenlaisen työnkuvan kehittämisessä ja luomisessa. Aiemmin näissä organisaatioissa ei ollut ollut YAMK-tasoisien tutkinnon omaavalle kohdennettua työtehtäviä, vaikka tarve oli tunnistettu. Valmistumisensa jälkeen he olivat päässeet kehittämään alusta alkaen uudenlaista työnkuvaa ja päässeet muokkaamaan sitä omanlaisekseen.

*Mun piti itse luoda se oma työkuvakin siellä kokonaan kun ei ollut semmoista selkeää, että mitä mä teen. (H3)*

## **Työn kehittäminen**

Suurin osa vastaajista kertoi valmistumisen myötä päässeensä kehittämään omaa työtään sekä yksikössä olevia ohjeistuksia. Erityisesti vastaajat toivat esille mahdollisuuden kehittää jo olemassa olevia käytänteitä, kuten perehdytystä ja potilasohjeita sekä kuinka he olivat päässeet luomaan uusia ohjeita kuten laitepasseja. He toivat yksimielisesti esille näiden kehittämistöiden vaikutuksen yhtenäiseen ja tasapuoliseen toimintaan yksiköissä.

Esimerkiksi perehdytyksen tai laitepassien kohdalla vastaajat kokivat tärkeäksi seurantamahdollisuuden, jonka kautta tehtyä kehittämistyötä pystyttäisiin myös jatkossa arvioimaan ja muokkaamaan tarvittaessa.

Osa vastaajista kertoi oppineensa opiskelun myötä uusien käytänteiden viemisen käytännön työhön. He toivat esille ymmärtäneensä uusien käytänteiden jalkauttamisen prosessin uudella tavalla. Prosessin oppimisen myötä vastaajat kertoivat oppineensa myös arvioimaan omaa tapaa tuoda uusia asioita työyhteisöön.

## **Opitun siirtäminen käytäntöön**

Vastaajista suurin osa kertoi oppineensa, kuinka siirtää opinnoissa oppimiaan asioita käytännön työhön sekä hyödyntämään tutkimustietoa. Osa vastaajista kertoi oppineensa refleктоimaan itseään sekä omaa tapaansa oppia. He olivat

ymmärtäneet erilaisia tapoja oppia sekä sisäistää asioita, joka oli hyödyttänyt käytännön työssä. Suuri osa vastaajista kertoi sisäistäneensä ohjaamisen merkityksen oppimisprosessissa vasta simulaatio-ohjaajakoulutuksessa. Vastaajat kertoivat, että oppimisprosessin ymmärtämisestä sekä opitun siirtämisestä osaksi käytännön työtä oli ollut paljon hyötyä esimerkiksi uuden työtekijän perehdytyksessä tai uusien toimintatapojen jalkauttamisessa.

#### 5.2.4 Itsensä johtaminen

Itsensä johtaminen koostui seitsemästä (7) alaluokasta: ratkaisukeskeisyys, omien työskentelytapojen kehittäminen, oman osaamisen arvostaminen, varmuus omasta ammattitaidosta, ajattelutavan avartuminen, ammatillinen kasvu sekä tietotekniset taidot (kuva 11).



Kuva 11. Itsensä johtaminen alaluokat

#### Ratkaisukeskeisyys

Muutama vastaaja kertoi oppineensa ratkaisukeskeisyyttä opintojen kautta. He kertoivat oppineensa pohtimaan asioita ennen kuin hakivat vastausta muualta ja oppineensa uudenlaisia tapoja ratkoa erilaisia haastavia tilanteita. He kokivat oman tietämyksensä erilaisissa asioissa lisääntyneen, joka vaikutti itsenäiseen päätöksentekoon positiivisesti.

Eräs vastaaja pohti kyseenalaistaneensa aiemmin herkästi ylempää tulleita päätöksiä ja toimintaohjeita, mutta opiskelun myötä ymmärrys asioiden monimuotoisuuteen ja taustalla tapahtuviin prosesseihin oli lisääntynyt ja se oli muuttanut asennetta muutoksia kohtaan.

#### Omien työskentelytapojen kehittäminen

Lähes kaikki kokivat omien työskentelytapojen kehittyneen opiskelun aikana. He kertoivat oppineensa rajaamaan asiakokonaisuuksia niin, että ne pysyivät hallittavina ja asiaosaamisen kehittäminen sekä ylläpitäminen oli lisääntynyt. Useampi vastaaja pohti opiskelun haastaneen heitä kehittämään itseään ja työskentelytapojaan, sekä tarkastelemaan omia toimintamallejaan kriittisesti. He toivat esille oppineensa tunnistamaan ja korjaamaan omassa työskentelyssä olevia virheitä. He toivat esille, että kokonaisuutta ajatellen oma tietämys ja tekniset taidot olivat lisääntyneet huomattavasti.

### **Oman osaamisen arvostaminen**

Moni vastaaja pohti oppineensa arvostamaan omaa ammattitaitoaan tutkinnon myötä. He kertoivat tiedostaneensa osaavansa asioita, mutta opiskelun myötä he olivat ymmärtäneet kuin paljon osaamista heillä oli.

Muutama vastaaja toi esille, että tutkinnon valmistumisen myötä heidän auktoriteettinsa oli lisääntynyt, mikä oli edesauttanut työn kehittämistä. He kertoivat, että tutkinnolla oli ollut tässä suuri merkitys ja valmistumisen myötä heitä oli uskottu paremmin ja alettu kuuntelemaan toisella tavalla.

*Jollain tavalla kuitenkin suhun niinku ihan eri tavalla luotetaan, tiedetään että sulla on sitä tieto-taitoa. (H5)*

He pohtivat tutkinnon muuttaneen heidän asemaansa työpaikalla niin, että heidän ammattitaitoonsa ja tietämykseensä oli alettu luottamaan. Tämä oli lisännyt heidän omaa osaamisensa arvostusta. Osa vastaajista toi esille, että vaikka olivat luottaneet omaan osaamiseensa ja ammattitaitoonsa aiemminkin, oli myös kollegoilta ja johdon taholta tullut luottamus lisännyt heidän omaa ammattitaitonsa arvostusta.

### **Varmuus omasta ammattitaidosta**

Osa vastaajista toi esille, kuinka uuden oppiminen, tiedon syventyminen ja uusien asioiden osaaminen opiskelun myötä oli lisännyt heidän varmuuttansa omasta ammattitaidostaan. He kertoivat aiemmin jo havainneensa erilaisia kehittämistarpeita työssään, mutta heiltä oli puuttunut varmuus niiden eteenpäin

viemisestä. He pohtivat oppineensa opiskelun myötä luottamaan omaan ammattitaitoonsa ja heidän ammatti-identiteettinsä oli vahvistunut opintojen aikana.

### **Ajattelutavan avartuminen**

Lähes jokainen vastaaja kertoi, että heidän omassa ajattelutavassansa oli tapahtunut suuri muutos opiskelun aikana. He kertoivat alkaneensa tarkastelemaan asioita laajemmin ja monipuolisemmin, sekä olivat oppineet katsomaan asioita myös muiden näkökannalta. He pohtivat opiskelun myötä saaneensa uutta perspektiiviä asioiden tarkasteluun. Myös opiskelu itsessään oli vaatinut asioiden tarkastelua laajalta näkökannalta, joka osaltaan oli edesauttanut uudenlaisen ajattelutavan omaksumista.

*Että mä ajattelin silloin ekana päivänä kun ne sanoj, että teidän ajatusmaailma muuttuu täysin. Mä olin ihan, mitä sä puhut. Että miten muka joku koulutus voi, mutta niin siinä kävi. (H7)*

Osa vastaajista kertoi opiskelun herätelleen heitä laajempaan ajatteluun sekä antanut uudenlaisia lähestymistapoja työelämän tilanteisiin. Eräs vastaaja pohti, kuinka laajentuneesta ajattelutavasta oli ollut iso apu työskennellessä mm. erilaisten työyhteisöjen ja verkostojen kanssa. Toinen vastaaja toi esille olleensa syvällä työntekijän näkökulmassa ja vasta opintojen kautta oli oppinut tarkastelemaan asioita laajemmin sekä oppinut ymmärtämään päätösten taustalla vaikuttaneita seikkoja. Hän kertoi oppineensa tarkastelemaan asioita niin työntekijän kuin johdon näkökulmasta käsin.

Muutama vastaaja kertoi työskentelevänsä hallinnon työssä, mutta pohti kuitenkin sitä, että mikäli palaisi takaisin rivisairaanhoidajan työhön, olisi ajattelutapa erilainen. He pohtivat tarkastelevansa asioita uudenlaisesta näkökulmasta käsin, mutta korostivat ettei näkökulma olisi muuttunut ilman koulutuksen tuomaa ajattelutavan avartumista. He kertoivat oppineensa tarkastelemaan johtajuutta toisenlaisesta näkökulmasta. Suurin osa vastaajista koki heidän kriittisen ajattelunsa muuttuneen, mikä oli edesauttanut mm. tutkimustiedon haussa.

Muutama vastaaja kertoi, että oman ajattelutavan laajentumisen myötä he olivat löytäneet uutta sisältöä työstään ja he olivat innostuneet työstään uudelleen.

### **Ammatillinen kasvu**

Muutama vastaaja kertoi saaneensa itsevarmuutta ja luottamusta omaan ammattitaitoonsa. He kertoivat huomanneensa opintojen myötä oppineensa luottamaan osaamiseensa ja tunnistamaan omat rajansa.

*Se että nyt kun mulla on tavallaan tämmöinen tutkinto taskussa  
Se antaa mulle semmoista itsevarmuutta ja luottamusta, mutta  
myös sen että kyllä mä oon niinku ammattitaitoisempi kun pelkäs-  
tään se sairaanhoitajakoulun puitteissa. (H7)*

Osa vastaajista kertoi löytäneensä luottamuksen omaan tekemiseensä ja kuinka omaan työskentelyyn oli tullut varmuutta. Useampi vastaajista kertoi, että olivat oppineet ottamaan negatiivista palautetta vastaan ja oppineensa suodattamaan saamaansa palautetta.

Osa vastaajista kertoi kokeneensa, että opintojen myötä heidän työotteensa oli muuttunut toisenlaiseksi. He kertoivat saaneensa opiskelusta työkaluja, joiden avulla he olivat pystyneet kasvamaan siihen rooliin, joka vaadittiin nykyisessä työtehtävässä. Eräs vastaajista kertoi oppineensa ymmärtämään syitä erilaisten päätösten taustalla. Useampi vastaajista pohti sitä, kuinka opinnot vaikuttavat ajattelutapaan ja muokkaavat ammattitaitoa. He kokivat ammattitaitonsa lisääntyneen ajattelutavan muuttumisen myötä.

Lähes kaikki vastaajat kertoivat oppineensa, ettei ole yhtä oikeaa tapaa olla esihenkilö. Kuinka he olivat ymmärtäneet, millaisten asioiden kanssa esihenkilöt ovat tekemisissä ja millaista esihenkilötyön arki on. He pohtivat, että esihenkilötyön tulisi olla mahdollisimman läpinäkyvää ja tasapuolista. Sen lisäksi, että he olivat saaneet varmuutta esihenkilötyöhön, kokivat he alustaitojensa kehittyneen. He toivat esille myös ymmärtäneensä, että johtamistapoja on hyvin monenlaisia, eikä tarvitse olla tietynlainen ihminen ollakseen hyvä johtaja.

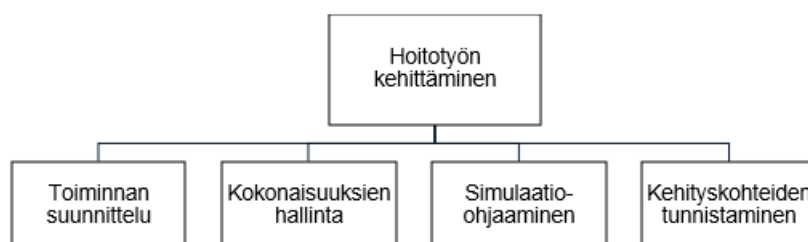
## Tietotekniset taidot

Suurella osalla vastaajista oli kulunut jo pidemmän aikaa edellisistä opinnoista. He pohtivat joutuneensa alussa tekemään paljon töitä saadakseen erilaiset kirjalliset työt valmiiksi. Esimerkiksi tiedonhaussa ja erilaisten hakukoneiden käytössä oli ollut haasteita, samoin tekstinkäsittelyohjelmissa ja ryhmätyöesitysten teossa. He kuitenkin kokivat oppineensa monipuolista tiedonhakua, tekstin hallintaa ja esitysten tekoa. Useampi vastaaja kertoi oppineensa kirjoittamaan tiiviitä esityksiä, hakemaan tietoa ja käyttämään erilaisia ohjelmia.

Muutama vastaaja pohti, että aiemmin tietokoneen käyttö oli ollut hankalaa ja he olivat mieluummin jättäneet sen käyttöä hallitsevien kontolle, mutta opintojen myötä siitä oli tullut luonteva osa työskentelyä.

### 5.2.5 hoitotyön kehittäminen

Hoitotyön kehittäminen koostui neljästä (4) alaluokasta: toiminnan suunnittelu, kokonaisuuksien hallinta, simulaatio-ohjaaminen sekä kehityskohteiden tunnistaminen (kuva 12).



Kuva 12. Hoitotyön kehittäminen alaluokat

### Toiminnan suunnittelu

Useampi vastaajista kertoi oppineensa suunnittelemaan toimintaa. He kertoivat oppineensa hahmottamaan roolijakoa ja miettimään käytännön tasolla mikä työskentelyssä on järkevää tarkasteltaessa tilannetta pidemmällä aikajaksolla. He kertoivat, että olivat oppineet katsomaan kokonaisuutta ja arvioimaan toimintaa isommasta näkökulmasta käsin sekä pilkkomaan sitä pienemmiksi osiksi, mikä oli antanut heille tarvittavia keinoja ja työkaluja niin yksilön

toiminnan suunnitteluun kuin isomman työyhteisön pitkäaikaisen toiminnan suunnitteluun.

### **Kokonaisuuksien hallinta**

Useat vastaajista kertoivat oppineensa hallitsemaan erilaisia kokonaisuuksia. Toiset vastaajista kertoivat, että isojenkin kirjallisten materiaalien hallitseminen ja käsittely oli helpottunut. Toiset vastaajista taas kertoivat erilaisista työyhteisön isoista kehittämishankkeista, joiden hallitseminen ja koordinointi oli selkeytynyt ja helpottunut opintojen myötä.

Osa vastaajista pohti, että aiempi työkokemus yhdistettynä opiskeluun oli edesauttanut heitä oppimaan hallitsemaan muutosta ja sallimaan epäonnistumista. He kertoivat oppineensa, ettei tarvinnut hätkähtää, jos asiat eivät menneet suunnitelmien mukaan ja toisaalta olivat oppineet tekemään nopeita uusia päätöksiä niin, että asiat etenisivät alkuperäistä tavoitetta kohden.

### **Simulaatio-ohjaaminen**

Valtaosa vastaajista toi esille simulaatio-ohjaajakoulutuksesta saadun hyödyn työelämässä. Osa vastaajista oli päässyt hyödyntämään saamaansa oppia välittömästi käytännön työssä ja päässyt ohjaamaan simulaatioita. Muutama vastaajista kertoi ymmärtäneensä vasta simulaatio-ohjaajakoulutuksen myötä simulaatioiden merkityksen oppimisessa ja uusien asioiden omaksumisessa. Moni vastaaja kertoi päässeensä käynnistämään simulaatioita omalla työpaikallaan koulutuksen jälkeen.

*Koska siis sitten simulaatio pedagogiikkaa pitää ymmärtää miten sitä tehdään ja miten sitä harjoitetaan silleen, että siitä on sille opiskelijalle hyötyä. Eikä niin että se vedetään väärin. niin se on niinku ollut sellainen iso asia. (H9)*

Osa vastaajista kertoi simulaatio-ohjaajakoulutuksen muovanneen heidän tapansa ohjata ja opettaa. He toivat esille koulutuksen vaikuttaneen kokonais-

valtaisesti esimerkiksi opiskelijaohjaukseen tai uuden työntekijän perehdyttämiseen. He kokivat saaneensa paljon työkaluja koulutuksesta ja toivat esille ymmärtäneensä paremmin sen, miten ihmiset oppivat asioita eri tavoilla.

Eräs vastaajista kertoi saaneensa hyvän perustiedon simulaatio-ohjaajakoulutuksesta simulaatioharjoitusten vetämiseen, muttei kokenut osaamistaan riittäväksi simulaatioharjoitusten ohjaamiseen koulutuksen myötä. Hän kuitenkin pohti saaneensa riittävän teoriapohjan, mutta käytännön harjoittelun vähäisyyden vuoksi hän koki epävarmuutta ohjaamiseen.

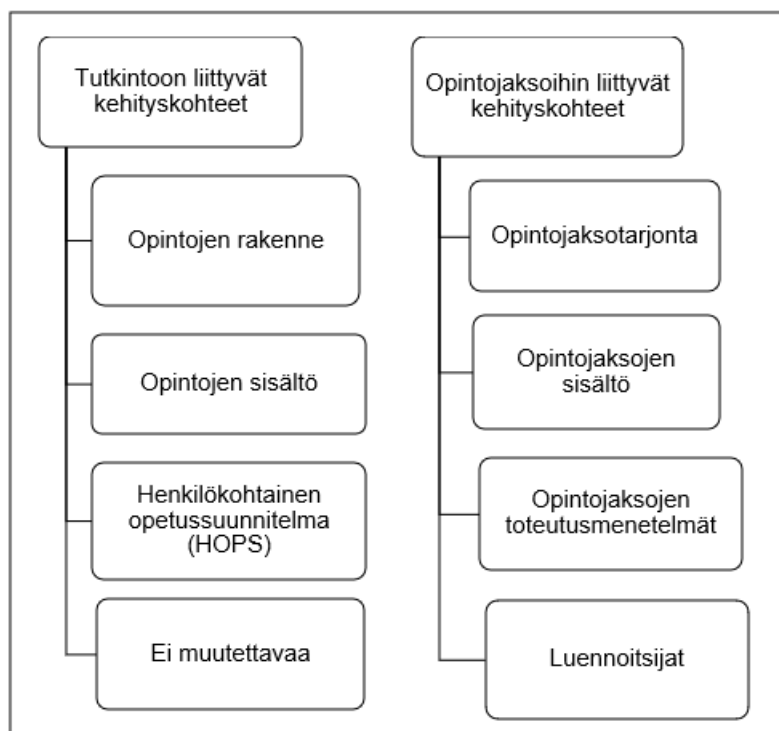
### **Kehityskohteiden tunnistaminen**

Useat vastaajista kertoi oppineensa tunnistamaan kehityskohteita uudella tavalla. He pohtivat tunnistaneensa niitä aiemminkin, mutta olivat oppineet katsomaan asioita laajemmin ja monipuolisemmin. Vastaajat kertoivat, ettei kehityskohteiden tunnistaminen kohdistunut vain itse työhön vaan myös omiin työskentelytapoihin.

Moni vastaajista kertoi oppineensa myös perustelemaan kehityskohteita näyttöön ja tutkittuun tietoon pohjautuen, joka oli lisännyt työskentelyn toimivuutta. Osa vastaajista kertoi saaneensa vietyä eteenpäin asioita, jotka olivat odottaneet pitkään korjausta, mutta kukaan ei ollut osannut tehdä niille mitään. Muutama vastaajista toi kuitenkin esille kehittämiseen kohdistuneen muutosvastarinnan työyhteisössä. Toisaalta he kuitenkin pohtivat, johtuiko muutosvastarinta itse kehittämisestä vai esimerkiksi vallitsevasta työvoimapulasta ja kiireestä.

### **5.3 Kehittämisehdotukset koulutusta kohtaan**

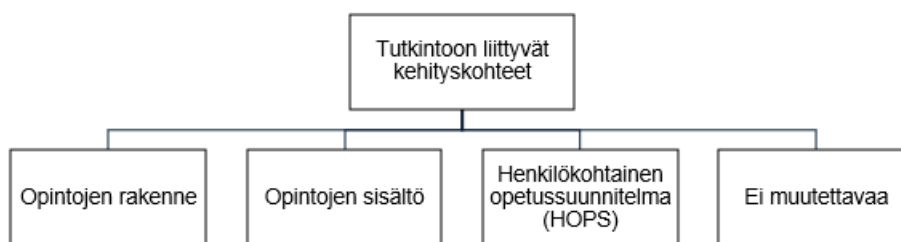
Kolmannen tutkimuskysymyksen tulokset jakautuivat kahteen (2) pääluokkaan, jotka ovat: Tutkintoon liittyvät kehityskohteet ja opintojaksoihin liittyvät kehittämiskohteet (kuva 13).



Kuva 13. Kehittämisehdotukset koulutusta kohtaan pääluokat ja alaluokat

### 5.3.1 Tutkintoon liittyvät kehityskohteet

Tutkintoon liittyvät kehityskohteet koostui neljästä (4) alaluokasta: opintojen rakenne, opintojen sisältö, henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS) sekä ei muutettavaa (kuva 14).



Kuva 14. Tutkintoon liittyvät kehityskohteet alaluokat

### Opintojen rakenne

Suurin osa vastaajista kertoi kokeneensa ensimmäisen syksyn raskaana ja jos voisivat vaikuttaa, muuttaisivat he ensimmäisen syksyn rakennetta. Osa vastaajista kertoi, että edellisistä opiskeluista oli kulunut jo pidemmän aikaa, joten orientoituminen itse opiskeluun vei jo resurssia. He kertoivat joutuneensa

opettelemaan uudelleen esimerkiksi tekstinkäsittelyä, tiedonhakua ja erilaisia tietoteknisiä järjestelmiä sekä tietokoneen käyttöä, joka oli omalta osaltaan lisännyt heidän kokemustaan syksyn raskaudesta. Suuri osa vastaajista koki ensimmäisen syksyn myös liian tiivistähtisenä.

Osa vastaajista toivoi, että ensimmäisen syksyn opintojaksojen toteutusmuotoja mietittäisiin niin, että se keventäisi kokonaisuutta. Toisaalta vastaajat pohivat, että ensimmäisenä syksynä olleet opintojaksot olivat tärkeitä koko opiskelua ajatellen ja kertoivat ymmärtäneensä myöhemmin, miksi juuri kyseiset opintojaksot oli ajoitettu opintojen alkuun.

Vastaajien vastauksessa näkyi selkeä ero ennen korona-aikaa aloittaneiden ja korona-ajan aikana aloittaneiden välillä. Ennen korona-aikaa aloittaneet kokivat pakolliset läsnäolot fyysisesti koululla haasteellisiksi ja raskaiksi, kun taas korona-aikana aloittaneet kokivat etänä tapahtuneen opetuksen keventäneen kokonaisuutta. Lähes kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että opintojen aloitusviikko oli ollut erinomainen tapa orientoitua opiskeluun sekä ryhmäytyä opiskelutovereiden kanssa.

### **Opintojen sisältö**

Suurin osa vastaajista kertoi miettineensä opiskelun aikana, miten akuuttihoitotyö liittyi opintoihin. He kertoivat kokeneensa, ettei akuuttihoitotyön puolta tullut opinnoissa juurikaan esille ja että akuuttihoitotyö itsessään oli tutkintotilanteissa turha. Osa kertoi toivoneensa, että akuuttihoitotyön osaamista olisi vahvistettu enemmän koulutuksen aikana. Osa kertoi miettineensä opiskelujen aikana, miten opintojaksot liittyivät akuuttihoitotyöhön ja olivat jääneet kaipaamaan konkreettisesti akuuttihoitotyön puolta. Osa vastaajista kertoi toivoneensa, että opintojaksot olisivat olleet enemmän työelämään sidoksissa ja konkreettisesti potilaan hoitoon liittyviä. Toisaalta he pohtivat sitä, että se ei mahdollisesti toimisi YAMK-tasoisissa opinnoissa.

Suurin osa vastaajista toi esille toivoneensa opinnoilta enemmän juridista puolta, työaikalainsäädäntöä sekä syvällisempää opetusta johtajuudesta ja mitä se pitää sisällään. Vastaajat kertoivat toivoneensa käytännön läheistä

opetusta virkavastuun merkityksestä, esihenkilön oikeuksista ja velvollisuuksista sekä hallinnollisten päätösten tekemiseen liittyviä asioita. Vastaajat toivat esille, että paljon puhutaan työntekijän oikeuksista ja velvollisuuksista, mutta harvoin paneudutaan esihenkilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Osa vastaajista koki, että nyt saaduilla tiedoilla he eivät pystyisi toimimaan esihenkilönä.

### **Henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOPS)**

Pääosin vastaajat olivat tyytyväisiä opintojaksotarjontaan ja sen kautta oman suuntautumisen valintaan. Kuitenkin osa vastaajista koki, etteivät olleet saaneet tarpeeksi tietoa valinnaisten vaikutuksesta tuleviin urasuunnitelmiin. Suurin osa vastaajista koki, että valinnaisilla opintojaksoilla olisi voinut paremmin vaikuttaa siihen, minkälaisiin työtehtäviin voisi tulevaisuudessa sijoittua. He pohtivat toivoneensa enemmän keskustelua ja ohjausta siitä, miten valinnaisia kannattaisi valita. Muutama vastaaja kertoi, että olisi valinnut vapaasti valittavat opintojaksot toisin, mikäli olisi ymmärtänyt miten niitä kannattaisi valita.

*Ehkä niinku se, että siinä opintojen alussa pitäisi tuoda tosi vahvasti esille, siis nimenomaan se herättely jo sille opiskelijalle, että miksi olet hakeutunut koulutukseen. Että mikä se on se sun pääpaino tähän näin, että mitä siellä haluat saada tästä irti, jotta niitä valinnaisia voidaan kohdentaa paremmin. (H9)*

Osa vastaajista pohti kuulleensa keskustelua vapaasti valittavista opintojaksoista, mutta koki sen jääneen muun informaatiotulvan alle. Vastaajat toivat esille yksityiskohtaisia toiveita erilaisista työtehtävistä, joihin olisivat toivoneet saavansa enemmän ohjausta ja neuvoa opintojaksoja valitessaan. Yhteisenä tekijänä heillä kuitenkin oli se, että he kokivat, ettei opintojaksojen vaikutuksesta urasuunnitelmiin tai jatko-opintoihin puhuttu tarpeeksi paljon ja selkeästi.

### **Ei muutettavaa**

Muutama vastaaja toi vastauksissaan selkeästi esille tyytyväisyytensä opintoihin kokonaisuudessaan. He kokivat saaneensa tarpeeksi ohjausta ja neuvoa opintokokonaisuutta rakentaessaan ja olivat pystyneet valitsemaan tarpeelliset opintojaksot tulevaisuutta ajatellen.

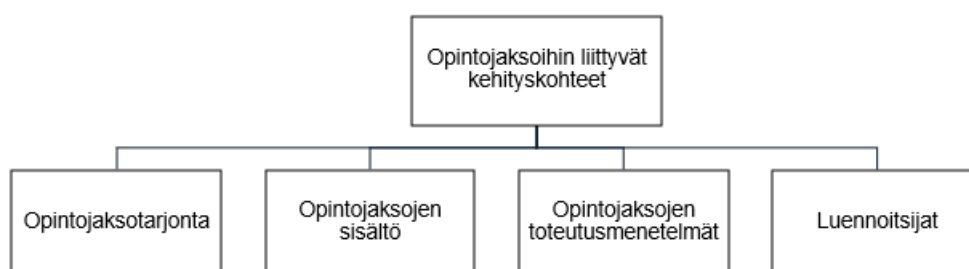
Osa vastaajista pohti, ettei lisäisi tai poistaisi opinnoista mitään. He kertoivat pystyneensä jollakin tavalla hyödyntämään oppimaansa ja pohtivat, ettei mikään opiskelu ollut turhasta ja kaikki tieto kartutti osaamista jollakin tavalla.

*Mä olin erittäin tyytyväinen tähän, en välttämättä muuttaisi oikeastaan mitään. (H1)*

Osa vastaajista kuitenkin pohti sitä, että oma tyytyväisyys opintoihin oli ollut riippuvaista myös omasta aktiivisuudesta. He toivat esille, kuinka olivat aktiivisesti hakeneet tietoa ja hyödyntäneet henkilökohtaisia ohjausaikoja sekä kysyneet, miten opinnot kannattaisi rakentaa. He pohtivat sitä, että mikäli eivät olisi itse olleet aktiivisia, olisivatko he siinä tapauksessa yhtä tyytyväisiä tai olisiko heillä kehittämisehdotuksia tutkintoon kokonaisuudessaan.

### 5.3.2 Opintojaksoihin liittyvät kehityskohteet

Opintojaksoihin liittyvät kehityskohteet koostui neljästä (4) alaluokasta: opintojaksotarjonta, opintojaksojen sisältö, opintojaksojen toteutusmenetelmät sekä luennoitsijat (kuva 15).



Kuva 15. Opintojaksoihin liittyvät kehityskohteet alaluokat

### Opintojaksotarjonta

Osa vastaajista toi esille toivoneensa enemmän opetustarjontaa työaikalainsäädäntöön sekä juridisiin vastuisiin ja velvollisuuksiin liittyen. He kokivat, että tarjolla olleisiin opintojaksoihin oli ollut haasteellista päästä. Muutama vastaaja toi esille, että mikäli joutui syystä tai toisesta jättämään jo alkaneen opintojakson kesken, ei kyseiselle jaksolle ollut mahdollista päästä seuraavalla lukukaudella, vaan piti odottaa vuosi uutta mahdollisuutta.

Vastaajat toivat lähes yksimielisesti esille toiveen siitä, että akuuttihoitotyöhön olisi suunnattu omia opintojaksoja. He kokivat opintojaksotarjonnan olevan hyvää, mutta akuuttihoitotyön puoli oli jäänyt tarjonnasta pois.

Muutama vastaaja toi esille, että esimerkiksi opetushoitajan työtehtävään tai projektiosaamiseen he eivät olleet löytäneet mitään sopivaa opintojaksoa. Toisaalta vastaajat pohtivat kuitenkin sitä, että tutkintoa oli mahdollista hyödyntää niin laajasti, että olisi mahdotonta kohdentaa jokaiseen eri työtehtävään oma opintojakso.

Osa vastaajista pohti myös, olisivatko pystyneet rakentamaan oman tietopohjansa toisin, jos olisivat hyödyntäneet paremmin muiden ammattikorkeakoulujen tarjontaa.

### **Opintojaksojen sisältö**

Osa vastaajista kertoi toivoneensa opintojaksoilta enemmän pedagogista puolta. He pohtivat, että ne työtehtävät, joihin YAMK-tutkinnolla sijoitetaan, ovat sellaisia, joissa jokaisen tulisi tietää jonkin verran siitä, miten ihmiset oppivat. Vastaajat tarkensivat, etteivät toivoneet kasvatustieteitä opintoihin tai opintojaksoihin. He kuitenkin kertoivat toivoneensa, että erilaisia oppimiskäsitteitä olisi sivuttu jollakin tavalla. He pohtivat, että esimerkiksi simulaatio-ohjaajakoulutuksen yhteyteen olisi ollut loogista lisätä erilaisia oppimiskäsitteitä ja -menetelmiä.

Osa vastaajista koki, että kaikille kohdennetut pakolliset opintojaksot keskittyivät pääasiassa hallintoon ja johtamiseen, mutta kliiniset asiantuntijat ja opetushoitajan tehtävät oli unohdettu opintojaksoista.

Muutama vastaajista koki, että sisällöllisesti osa opintojaksoista oli ollut anniltaan merkityksettömiä. He eivät kuitenkaan osanneet tarkentaa, johtuiko se opettajasta, menetelmästä vai opintojakson aiheesta. Kuitenkin he pohtivat, että jokainen opintojakso muokkasi jollakin tavalla heidän ajattelutapaansa.

Muutama vastaaja toi esille toivoneensa opinnäytetyöprosessiin selkeyttä. He olisivat toivoneet selkeitä ohjeita, miten opinnäytetyötä viedään eteenpäin ja mitä pitää olla missäkin kohdassa, jotta voi todistaa väitteen todeksi.

Suurin osa vastaajista koki opintojaksojen sisällöt anniltaan rikkaiksi. He toivat esille sen, että myös sellaiset opintojaksot, joita he eivät ehkä olisi halunneet ottaa, olivat lopulta olleet innostavia. Eräs vastaaja toikin esille, että oli pelännyt esihenkilötyöhön liittyviä opintojaksoja, että ne lannistaisivat hänen urahaaveensa. Hän kuitenkin totesi vastauksessaan, että pelko oli ollut turha ja opintojaksot olivat tukeneet omaa suuntautumishaavetta.

### **Opintojaksojen toteutusmenetelmät**

Opintojaksojen toteutuksen suhteen vastaajat olivat hyvin tasaisesti kahta mieltä. Noin puolet vastaajista toivoi enemmän lähipäiviä ja oli kokenut pakolliset läsnäolopäivät erittäin hyvinä ja antoisina. Osa oli kokenut pakolliset läsnäolopäivät erinomaisena keinona päästä sisälle erilaisiin opiskelutekniikoihin. He kokivat läsnäolopäivien myös tiivistäneen ryhmää ja edesauttaneen verkostoitumisessa oman opiskeluryhmän kesken. Noin puolet vastaajista puolestaan koki, että pakollisia läsnäolopäiviä oli ollut liikaa ja ne olivat kuormittaneet opiskelua. He kokivat pakolliset päivät raskaina ja toivat esille, etteivät olleet kokeneet saaneensa päivistä juuri mitään irti. Osa vastaajista toi esille, että osa opintojaksoista olisi toiminut hyvin myös etäopetuksena ja olisi toivonut useammin mahdollisuutta osallistua pakollisille luennoille etänä.

Osa vastaajista toi esille opintojen aloituksen ensimmäisen viikon läsnäolon, jonka he olivat kokeneet hyvänä. He pohtivat toivoneensa, että koululla olisi oltu opintojen aikana useamman päivän jaksoja, eikä vain yksittäisiä päiviä. Muutama vastaaja toi esille, että pelkästään Teams-yhteyden kautta järjestetyt luennot eivät olleet tukeneet heidän oppimistaan.

Suurin osa vastaajista olisi toivonut opiskeluun jonkin laista käytännön harjoittelua. Osa vastaajista pohti, että olisi voinut harjoittelun avulla katsoa, valitseeko oikeita opintojaksoja ja onko suuntaamassa itselleen oikeanlaiseen työtehtävään. Osa vastaajista pohti, että olisi voinut harjoittelun kautta saada jallansijaa uudenlaisiin tehtäviin eri työnantajalle. Vastaajat pohtivat kuitenkin

sitä, mistä harjoitteluun käytetty aika olisi otettavissa pois vai olisiko se mahdollista järjestää vapaasti valittavana opintojaksona.

### **Luennoitsijat**

Vastaajat olivat lähes yhtä mieltä siitä, että olipa opintojakson aihe mikä tahansa, opettajalla oli suuri merkitys opetukseen. He toivat esille sen, että opettajan oma innostus aiheesta välittyi opiskelijalle ja sai myös heidät innostumaan aiheesta. He toivat esille kokeneensa, että opettajilla oli ollut viimeisintä tietoa käytännön työelämästä ja opetus oli kulkenut käsi kädessä käytännön kanssa.

*Juuri se että, oli se aihe kun aihe, niin opettajan ammattitaito ja hänen oma kiinnostuksensa aihetta kohtaan, niin se kyllä välittyy tai sitten jopa on erittäin niinku luotaantyöntävää. Että merkitystä on kyllä paljon. (H8)*

Osa vastaajista kertoi kokeneensa, että joidenkin opintojaksojen opettajalla ei ollut ollut riittävää asiantuntemusta opetettavaan asiaan. He kertoivat kokeneensa opintojakson sisällön jääneen pintapuoliseksi ja opetettavan asian syvempi osaaminen oli jäänyt puuttumaan. He toivat esille miettineensä, miksi juuri kyseinen opettaja opettaa opintojaksoa, ja olivat pohtineet opettajan asiantuntemusta opetettavasta aiheesta.

Suurin osa vastaajista toi esille, että olivat kokeneet asiantuntijaluennot turhina ja että niiden anti oli jäänyt ohueksi. Osa vastaajista koki, että asiantuntijat olivat jo vieraantuneet käytännön työstä tai että asiantuntijat olivat keskittyneet enemmän kertomaan omasta työurastaan ja henkilökohtaisesta elämästään.

## **6 POHDINTA**

Pohdinta on jaoteltu aihealueittain alkaen tuloksista, edeten luotettavuuteen sekä eettisyyteen ja päättyen johtopäätöksiin ja kehittämissuhteisiin.

## 6.1 Tulosten pohdinta

Opinnäytetyön tulokset ovat samansuuntaisia Ojalan (2017) tekemän väitöskirjan kanssa sekä YAMK-tutkinnon suorittaneille kohdennetun kyselyn tulosten kanssa (Rouhero ym 2020). Edellä mainitut tutkimukset oli kuitenkin kohdennettu kaikkiin YAMK-tutkinnon suorittaneisiin, joten tämän opinnäytetyön kautta saatiin spesifiä tietoa juuri Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon suorittaneiden kokemuksista tutkinnon hyödyntämisessä työelämässä.

### **Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödyntäminen työelämässä**

Vastaajat olivat pystyneet hyödyntämään saamaansa YAMK-tutkintoa monipuolisesti: päässeet luomaan uusia työnkuvia, osallistumaan erilaisiin projekteihin, päässeet haluamiinsa työtehtäviin sekä pystyneet hyödyntämään tutkintoa myös jatko-opinnoissa. Vastaajat olivat kokonaisuudessaan tyytyväisiä tutkinnon hyödyntämiseen työelämässä, sillä se oli laajentanut työnkuvaa ja vaikuttanut työn mielekkyyttä lisäävästi. Vastaajat olivat pystyneet hyödyntämään tutkintoa urakehityksessään toivomallaan tavalla.

Useissa vastauksissa tuli kuitenkin esille tutkintojen eriarvoisuus ja vertailu maisterin tutkintoon nähden. Tämä ei ollut ollut esteenä urakehitykselle, mutta tulosten kautta tuli esille vieläkin vallalla oleva ennakkoluulo YAMK-tutkintoa kohtaan. Kuitenkin tuloksissa tuli selkeästi esille YAMK-tutkinnon laaja hyödynnettävyys ja molempien tutkintojen tarve työkentillä. Kumpikaan tutkinto ei ole toista poissulkeva ja molemmille tutkinnoille on selkeästi tarvetta tämän päivän työelämässä. Tulokset ovat samansuuntaisia Ojalan (2017, 182) väitöskirjan tulosten kanssa, jossa myös vastaajat olivat kokeneet olleensa heikommassa asemassa YAMK-tutkinnolla maisterin tutkintoon verrattuna.

Haastatteluissa moni vastaajista kertoi hakeutuneensa opiskelemaan ensisijaisesti kehittääkseen itseään ja lisätäkseen ammattitaitoaan. Syyt opiskelemaan lähdeille ovat samansuuntaisia Ojalan (2017, 182, 183) väitöskirjan kanssa.

## **Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon myötä saadun osaamisen hyödyntäminen työelämässä**

Ojala (2017, 184, 185) tuo väitöskirjassaan esille sen, että YAMK-tutkinnon suorittaneet ovat hyötäneet tutkinnosta työpaikkakohtaisen osaamisen syventymisellä. Tämän opinnäytetyön tulokset ovat yhteneviä Ojalan (2017) väitöskirjan kanssa, sillä lähes jokainen vastaaja kertoi osaamisensa lisääntyneen sekä syventyneen opiskelun myötä. Vastaajat olivat olleet tyytyväisiä siitä, että olivat pystyneet hyödyntämään opiskelutehtäviä työpaikassaan ja olivat oppineet tunnistamaan erilaisia kehityskohteita. Opiskelun edetessä vastaajat olivat huomanneet muutoksen omassa ajattelutavassaan ja kyvyssään tunnistaa kehityskohteita. He kokivat oppineensa tarkastelemaan asioita monipuolisesti ja kriittisesti sekä olivat oppineet perustelevaan omaa toimintaansa tutkittuun tietoon pohjautuen. Kuten Ojala (2017, 184) tuo väitöskirjassaan esille, myös tähän opinnäytetyöhön osallistuneet vastaajat kokivat oppineensa soveltamaan tietoa sekä syventynyttä osaamistaan käytännön työelämässä. Myös työnantajat olivat olleet tyytyväisiä vastaajien tutkinnon myötä lisääntyneeseen osaamiseen, joka on yhtenevää Ojalan (2017, 184) väitöskirjan kanssa.

Toisaalta Ojala (2017, 184) tuo esille, että tutkinnosta saatu hyöty voi rajoittua yhteisen organisaatioon, joka eroaa tämän opinnäytetyön vastauksista. Tähän opinnäytetyöhön osallistuneet kokivat pystyneensä hyödyntämään osaamistaan laajasti myös eri organisaatioiden välillä. He kokivat saaneensa laajan osaamisen, joka ei ollut rajoittunut vain omaan yksikköön tai erikoisalaan. Tähän opinnäytetyöhön osallistuneet vastaajat olivat kokeneet koulutuksen yleispäteväksi ja osaamisen syventyneen laajasti.

Tämän opinnäytetyön tulokset osaamisen hyödyntämisestä työelämässä ovat yhteneviä Ojalan (2017) väitöskirjan, Huotarín ym. (2015) raportin sekä Rouheron ym. (2020) tekemän YAMK-tutkinnon suorittaneille kohdennetun kyselyn tulosten kanssa. Tähän opinnäytetyöhön osallistuneet vastaajat kokivat ammattitaitonsa lisääntyneen, laajentuneen sekä syventyneen opintojen aikana. He toivat useassa kohdassa esille tyytyväisyytensä kokonaisuudessaan tutkinnon myötä lisääntyneeseen osaamiseensa.

## **Kehittämisehdotukset koulutusta kohtaan**

Opinnäytetyön tutkimussuunnitelmaa tehtäessä päätettiin ottaa kolmanneksi tutkimuskysymykseksi mahdolliset kehittämisehdotukset koulutusta kohtaan. Vaikka vastaajat olivat hyvin tyytyväisiä koulutukseen, toivat he haastattelussa esille kehittämisehdotuksia. Kehittämiskohteet olivat hyvin yksilöllisiä, eikä tuloksissa mikään osa-alue ollut esillä toista osa-aluetta enemmän. Tuloksissa ei siis tullut esille yhtä isoa kehittämisehdotusta, vaan ehdotukset jakaantuivat tasaisesti pienempiin alueisiin.

Toisaalta jo haastatteluja tehdessä opinnäytetyön tekijä mietti kysymysasettelun vaikutusta saatuihin vastauksiin ja sitä, olisiko toisenlaisella kysymyksellä tai tavalla kysyä voinut saada erilaisen vastauksen. Kuitenkin käytetyillä kysymyksillä saatiin paljon monipuolista informaatiota koulutuksesta sekä sen erilaisista kehittämisalueista.

### **6.2 Luotettavuuden pohdinta**

Tutkimuksen luotettavuutta tulisi tarkastella koko tutkimusprosessin ajan. Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti muodostavat yhdessä tutkimuksen kokonaisluotettavuuden. (Vilkkä 2007, 150–152; Heikkilä 2014.)

Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuutta voidaan arvioida neljän eri tekijän kautta, jotka ovat Guba ja Lincolnin (1985) mukaan siirrettävyys (Transferability), luotettavuus (Dependability), vahvistettavuus (Confirmability) ja uskottavuus (Credibility). Siirrettävyydellä tarkoitetaan sitä, että tulokset ovat sovellettavissa myös muihin tutkimuskohteisiin. Totuudellisuudella tarkoitetaan sitä, kuinka hyvin tutkijan johtopäätökset pystyvät kuvaamaan tutkittavan kohteen todellista tilaa. Vahvistettavuudella tarkoitetaan sitä, miten hyvin tehdyt tulkinnot saavat tukea muista tutkimuksista. Uskottavuus kuvailee sitä, kuinka paljon tutkijan persoonallisuus ja omat tulkinnot ovat vaikuttaneet lopputulokseen ja onko ennako-oletukset otettu huomioon. (Willberg 2009.)

Tämän opinnäytetyön tulosten siirrettävyys (Transferability) on kohtalainen, sillä saadut tulokset koskevat vain tiettyä YAMK-tutkintoa. Siirrettävyyttä pyrittiin vahvistamaan kuvaamalla tutkimusjoukon valinta ja aineiston keruu sekä

analyysi mahdollisimman tarkasti. Saatuja tuloksia voidaan osittain hyödyntää muihinkin YAMK-tutkintoihin ja niiden hyödynnettävyyteen. On myös muistettava, että jokainen laadullinen tutkimus on yksilöllinen eikä ole sellaisenaan täysin siirrettävissä toiseen aiheeseen. Toisaalta tässä opinnäytetyössä käytetty menetelmä ja teemahaastattelun runko on sellaisenaan käytettävissä laajasti ja sitä on mahdollista hyödyntää muidenkin YAMK-tutkintojen hyödynnettävyyden tutkimisessa.

Tämän opinnäytetyön luotettavuus (Dependability) puolestaan on hyvä, sillä saadut tulokset kuvaavat kattavasti asetettuja tutkimuskysymyksiä. Opinnäytetyön tekijä on pyrkinyt toimimaan objektiivisesti ja neutraalisti koko työn tekemisen ajan. Luotettavuutta lisää se, että kerätyt haastattelut kuunneltiin useasti läpi ennen litterointia ja analysoinnin aloitusta. Saadulla tutkimusaineistolla pystyttiin kartoittamaan laajasti sekä monipuolisesti Akuuttihoiton YAMK-tutkinnon hyödyntämistä työelämässä. Luotettavuutta voi kuitenkin heikentää se, että opinnäytetyöllä on ollut vain yksi tekijä. Kun tutkimusta ja aineistoa käsittelee yksi tekijä, perustuvat valinnat ja johtopäätökset vain yhden ihmisen ratkaisuihin. Tämä on pyritty raportoinnissa ottamaan huomioon kuvaamalla eri vaiheet mahdollisimman tarkasti ja avoimesti. Tutkimuksen luotettavuutta lisää myös se, ettei opinnäytetyön tekijä tuntenut haastateltavia entuudestaan.

Vahvistettavuus (Confirmability) tässä opinnäytetyössä on hyvä. Saadut tulokset ovat samansuuntaisia aiemmin tehtyjen tutkimusten kanssa. On kuitenkin muistettava, että aiemmat tutkimukset on kohdennettu koskemaan laajasti YAMK-tutkintoja, eikä yksittäisten tutkintojen hyödyntämistä työelämässä tai vaikutusta osaamisen syventämiseen ole tutkittu. Opinnäytetyön vahvistettavuutta lisäsi huolellinen lähteiden etsiminen, lähdekritiikki sekä mahdollisimman tuoreiden lähteiden käyttäminen. Tiedonhaussa huomioitiin hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluvat tiedonhakumenetelmät.

Uskottavuus (Credibility) tässä opinnäytetyössä on hyvä, sillä opinnäytetyön tekijällä ei ollut ennako-oletusta tuloksiin. Analysointivaiheessa teoriaa ei täydennetty, ettei se ohjaisi analyysin tekoa ja samalla vaikuttaisi häiritsevästi työn tuloksiin. Vaikka työn tekijällä ei ollut selkeitä ennako-oletuksia, pyrittiin niiden vaikutusta vähentämään peilaamalla tuloksia useasti asetettuihin tutki-

muskysymyksiin opinnäytetyön eri vaiheissa. Uskottavuutta lisää tulosten kuvaaminen selkeästi ja ymmärrettävästi (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 198). Uskottavuutta pyrittiin vahvistamaan kuvaamalla opinnäytetyön eri vaiheet tarkasti ja siten, että lukija pystyy ymmärtämään, miten saatuihin tuloksiin on päädytty. Tässä opinnäytetyössä saatiin vastaus asetettuihin tutkimuskysymyksiin.

Tutkimuksen luotettavuutta lisää erilaisten muistiinpanojen, materiaalien, kirjallisuus hakujen ja muun taustatyön dokumentointi mahdollisimman tarkkaan. Tulosten analysointivaiheessa on tärkeää pystyä vertaamaan tuloksia aiemmin tehtyihin merkintöihin ja samalla mahdollisesti myös tarkentaa teoriaa. (Cope 2014.) Tutkimuksessa on tärkeää pystyä myös itse osoittamaan oman tutkimuksensa luotettavuus (Elo ym. 2014).

Luotettavuuteen ja eettisyyteen vaikuttaa vahvasti vastaajien informoiminen ja se, että he tietävät vastaamisen olevan vapaaehtoista. Heille tulee myös kertoa mahdollisimman tarkasti, mihin tuloksia käytetään ja miten tulokset julkaistaan sekä se, pystytäänkö heidät tunnistamaan vastaajajoukosta. (Fouka & Mantzourou 2011.)

Aineiston keruussa jokainen haastattelu pyrittiin suorittamaan mahdollisimman samanlaisena. Tätä varten oli muodostettu valmiita lisäkysymyksiä täydentämään teemahaastattelun runkoa. Nämä kysymykset muokkautuivat ensimmäisen haastattelun yhteydessä, eikä niitä muutettu seuraavien haastateltavien kohdalla. Jokaiselle haastateltavalle esitettiin kysymykset mahdollisimman samanlaisina. Aineiston keruuvaiheessa haastatteluja ei litteroitu, ettei se vaikuttaisi seuraavien haastateltavien haastatteluihin. Haastattelut litteroitiin vasta siinä vaiheessa, kun ne kaikki oli suoritettu. Vastaajilla oli mahdollisuus keskeyttää osallistuminen missä tahansa haastattelun vaiheessa, ja tämä informoitiin haastateltaville sekä kirjallisesti etukäteen että suullisesti haastatteluiden alussa. Kukaan haastateltavista ei kuitenkaan halunnut keskeyttää osallistumistaan.

Aineiston keruun ja analysoinnin aikana teoriaan ei koskettu eikä teoriaa täydennetty, ettei teoria ohjaisi analysointia. Mikäli vastausten analysointivaiheessa tuli esille teoriaan nostettavia aiheita, ne kirjoitettiin muistiinpanoihin ja

niihin palattiin vasta kun analysointi oli valmistunut. Analysoinnin valmistuttua palattiin takaisin täydentämään teoriaa sekä peilaamaan saatuja tuloksia ole-massa olevaan teoriaan.

Tämän opinnäytetyön luotettavuutta vahvisti aineiston keruun ja analysoinnin mahdollisimman tarkka kuvaileminen sekä teorian täydentäminen analysoin-nin päätyttyä. Luotettavuutta lisää myös analysointivaiheessa toteutunut haas-tatteluiden toistuva kuuntelu, jotta litterointi ja analysoitavaksi tuleva aineisto olisi mahdollisimman tarkka. Luotettavuutta lisää alkuperäisten lainausten liit-täminen osaksi tuloksia. Koska haastattelut suoritettiin teemahaastattelurun-gon mukaisesti ja kysymykset olivat samanlaiset jokaiselle, ei opinnäytetyön tekijän oma näkemys tutkimuskysymyksistä päässyt vaikuttamaan vastaajiin haastattelutilanteissa. Myös analysointivaiheessa edettiin selkeästi saadusta aineistosta käsin, eikä opinnäytetyön tekijä pyrkinyt löytämään aineistosta oman toiveensa mukaisia vastauksia. Aineistossa oltiin kiinnostuneita myös yksittäisistä vastauksista, eikä niitä jätetty pois analysoinnista. Tällä pyrittiin hyödyntämään kaikki saatu aineisto ja saamaan mahdollisimman monipuoliset vastaukset esitettyihin tutkimuskysymyksiin.

### **6.3 Eettisyyden pohdinta**

Tämä opinnäytetyö noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä (TENK 2023). Tutki-museettinen neuvottelukunta (TENK) ohjeistaa tutkijaa tekemään tutkimuksen eettisesti oikein ja kunnioittavasti noudattaen hyvää tieteellistä käytäntöä. Eet-tisyyteen kuuluu myös aineiston käsittely ja asianmukainen säilyttäminen, vas-taajien anonymiteetti ja kunnioittaminen. Hyvän ja eettisen tutkimuksen peri-aate on, ettei tutkimus saa missään tutkimuksen vaiheessa vahingoittaa vas-taajaa tai saattaa vastaajaa huonoon valoon. Hyvään eettiseen käytäntöön si-sältyy myös asianmukaisten lupien hankkiminen ennen tutkimuksen tekoa. Suostumuksen yhteydessä tutkittavalle on kerrottava selkeästi ja rehellisesti, mihin hän on osallistumassa ja minkälaisesta tutkimuksesta on kysymys. Tut-kittavaa on myös informoitava siitä, kuka pääsee materiaaliin käsiksi analyysi-vaiheessa, miten saatu materiaali säilytetään ja kuinka tutkittavan anonymi-teetti on varmistettu. Hyviin eettisiin käytäntöihin kuuluu myös informoiminen, miten saatu materiaali hävitetään, kun sitä ei enää tutkimuksen kannalta ole

oleellista säilyttää. Tutkittavalla on oikeus kieltäytyä tutkimuksesta missä tahansa tutkimuksen vaiheessa ja sitä tulee kunnioittaa. (TENK 2023; Kuula 2011, 86–88; Vilka 2007, 164.)

Opinnäytetyölle haettiin asianmukaiset tutkimusluvut ja haastattelut aloitettiin vasta lupien saavuttua. Osallistuminen tutkimukseen oli vapaaehtoista ja ennen osallistumista jokainen antoi suostumuksen osallistumisestaan. Jokaiselle haastateltavalle kerrottiin aineistoin käyttötarkoitus sekä anonyymiteetin säilyminen koko prosessin ajan. Haastateltavien tunnistetiedot tulivat haastattelijan tietoon, mutta haastattelut numeroitiin litterointivaiheessa ja niitä käsiteltiin analysointivaiheessa vain numeroituina. Saaduista vastauksista muokattiin tunnistettavat työpaikkatiedot ja kaupungit pois. Näin jokainen vastaaja pysyi nimettömänä analysointivaiheessa eikä tuloksista käy ilmi haastateltavien tunnistettavat tiedot. Opinnäytetyön eri vaiheet toteutettiin eettisesti ja kunnioittavasti osallistujia kohtaan. Eettisyyttä tarkasteltiin koko opinnäytetyöprosessin ajan niin suunnittelussa, toteutuksessa kuin raportoinnissa.

Opinnäytetyön raporttia kirjoitettaessa kiinnitettiin huomiota siihen, että käytettyjen tutkimusten tekijöiden tekemää työtä kunnioitettiin. Raportissa käytetyt tutkimukset on asianmukaisesti lähdemerkitty.

Saatu tutkimusaineisto käsiteltiin luottamuksellisesti, eikä niistä luovutettu tietoja ulkopuolisille. Aineistoja säilytettiin opinnäytetyön teon ajan Xamkin pilvipalvelussa kahden salasanan takana suojattuna. Aineistoon oli pääsy ainoastaan opinnäytetyön tekijällä sekä ohjaavalla opettajalla. Opinnäytetyön valmistuttua aineisto hävitettiin asianmukaisesti.

#### **6.4 Johtopäätökset ja kehittämisehdotukset**

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tämän opinnäytetyön tulosten mukaan akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödynnettävyys ja vaikutus osaamisen syventämiseen on vastaajilla toteutunut hyvin. Vastaajien mukaan tutkinto ei ole liian spesifi, vaan sitä pystyttiin hyödyntämään laajasti ylitse organisaatorajojen.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli saada vastaus esitettyihin tutkimuskysymyksiin. Käytetty tutkimusmenetelmä antoi vastauksen esitettyihin kysymyksiin ja se oli tässä tutkimuksessa toimiva menetelmä. Haastatteluja tehdessä työn tekijä pohti, olisiko toisenlaisella kysymysasettelulla tullut erilaisia vastauksia. Vastaajajoukko edusti noin 14%:a vuoden 2022 loppuun mennessä Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon suorittaneista, mutta haastatteluihin on kuitenkin haastavaa saada osallistumaan sellaisia, jotka eivät ole tyytyväisiä tutkintoon tai eivät ole pystyneet sitä hyödyntämään. Toisenlaisella aineistonkeruumenetelmällä olisi siis voitu saada kattavammat ja toisen suuntaiset tulokset.

YAMK-tutkintojen hyödynnettävyyttä on tutkittu, mutta kohdennettuna tietylle aihealueelle vähän. Tällaisenaan tehty opinnäytetyö on hyvä pohja jatkotutkimukselle. Olisi kiinnostavaa jatkossa vertailla eri kouluista valmistuneiden kokemuksia saman aihepiirin YAMK-tutkinnon hyödynnettävyydestä ja vaikutuksesta osaamisen syventymiseen. Toisaalta olisi jatkossa myös kiinnostavaa toteuttaa tutkimusta erilaisella menetelmällä, jolloin mukaan voitaisiin saada myös niitä, jotka nyt syystä tai toisesta halusivat jäädä pois tutkimuksesta. On kuitenkin muistettava, että tässä opinnäytetyössä kerättiin vastaajien kokemuksia ja kokemukset ovat aina ihmisen itsensä kokemia asioita. Ne eivät sellaisenaan ole yleispäteviä, mutta tämä opinnäytetyö antaa kuitenkin suuntaa YAMK-tutkinnon hyödynnettävyydestä.

Tässä opinnäytetyössä ei haettu vastausta aiemman työkokemuksen vaikutukseen tutkinnon hyödynnettävyydestä. Olisi mielenkiintoista jatkossa tutkia, miten aiempi työkokemus vaikuttaa YAMK-tutkinnon hyödynnettävyyteen ja osaamisen syventämiseen.

## LÄHTEET

Akuutin hoitotyön koulutus (ylempi amk), opinto-opas s.a. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. Saatavissa: [https://opinto-opas.xamk.fi/2676/fi/54/122974?\\_ga=2.125306762.1600804849.1716027605-812784759.1652281846&\\_gl=1\\*s98i0i\\*\\_ga\\*ODEyNzg0NzU5LjE2NTIy-ODE4NDY.\\*\\_ga\\_77W4RRPCQV\\*MTcxNjAyNzYwNC44LjA-uMTcxNjAyNzYwNC42MC4wLjA.\\*\\_ga\\_VVNN9RNCBX\\*MTcxNjAyNzYwNS40LjAuMTcxNjAyNzYwNS42MC4wLjA](https://opinto-opas.xamk.fi/2676/fi/54/122974?_ga=2.125306762.1600804849.1716027605-812784759.1652281846&_gl=1*s98i0i*_ga*ODEyNzg0NzU5LjE2NTIy-ODE4NDY.*_ga_77W4RRPCQV*MTcxNjAyNzYwNC44LjA-uMTcxNjAyNzYwNC42MC4wLjA.*_ga_VVNN9RNCBX*MTcxNjAyNzYwNS40LjAuMTcxNjAyNzYwNS42MC4wLjA). [viitattu 18.5.2024].

Akuuttihoitotyö, ylempi amk s.a. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. saatavissa: <https://www.xamk.fi/koulutukset/akuutti-hoitoty-ylempi-amk/> [viitattu 6.2.2023].

Castrén, M., Helveranta, K., Kinnunen, A., Korte, H., Laurila, K. Paakkonen, H., Pousi, J. & Väisänen, O. 2014. Ensihoidon perusteet. 5. korjattu painos. Keuruu: Otava Oy.

Cleland, J.A. 2017. The qualitative orientation in medical education research. *Korean J Med Education* 2, 61–71. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5465434/> [viitattu 18.5.2024].

Cope, D. 2014. Methods and Meanings: Credibility and Trustworthiness of Qualitative Research. *Oncology Nursing Forum* vol 41, no. 1, 89-91.

Elo, S., Kääriäinen, M., Kanste, O., Pölkki, T., Utriainen, K. & Kyngäs, H. 2014. Qualitative Content Analysis: A Focus on Trustworthiness. *SAGE Open January-March 2014: 1–10*.

Elo, S., Kajula, O., Tohmola, A. & Kääriäinen, M. 2022. Laadullisen sisällyönanalyysin vaiheet ja eteneminen. *Hoitotiede* 4, 215–225. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://journal.fi/hoitotiede/article/view/128987> [viitattu 22.5.2024].

Euroopan neuvosto. 2017. Euroopan neuvoston suositus eurooppalaisesta tutkintojen viitekehyksestä 22.5.2017. WWW-dokumentti. Saatavissa: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017H0615\(01\)&from=EN](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017H0615(01)&from=EN) [viitattu 13.5.2024].

Fouka, G. & Mantzorou, M. 2011. What are the Major Ethical Issues in Conducting Research? Is there a Conflict between the Research Ethics and the Nature of Nursing? *Health science journal* 1, 3-14. WWW-dokumentti. Saatavissa: [https://www.researchgate.net/publication/233959936\\_What\\_are\\_the\\_Major\\_Ethical\\_Issues\\_in\\_Conducting\\_Research\\_Is\\_there\\_a\\_Conflict\\_between\\_the\\_Research\\_Ethics\\_and\\_the\\_Nature\\_of\\_Nursing](https://www.researchgate.net/publication/233959936_What_are_the_Major_Ethical_Issues_in_Conducting_Research_Is_there_a_Conflict_between_the_Research_Ethics_and_the_Nature_of_Nursing) [viitattu 10.1.2023]

Hanki ylempi ammattikorkeakoulututkinto s.a. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. WWW-dokumentti. saatavissa: <https://www.xamk.fi/koulutus/hanki-ylempi-amk-tutkinto-master-schoolissa/> [viitattu 6.2.2023].

Hayes, B., Bonner, A. & Pryor, J. 2010. Factors contributing to nurse job satisfaction in acute hospital setting: a review of recent literature. *Journal of nursing management*, 18, 804–814. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://pub-med.ncbi.nlm.nih.gov/20946216/> [viitattu: 16.11.2021].

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus, Kvantitatiivinen tutkimus. Edita Publishing oy. PDF-dokumentti. Saatavissa: <http://tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKI-MUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf> [viitattu 14.11.2021].

Heikkilä, K. & Muhonen, H. 2017. Kliinisen asiantuntija YAMK-koulutuksesta urapolulle. Urapolkua edistävät ja haittaavat tekijät. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Kliininen asiantuntija. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: [http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/139686/Heikkila\\_Kirsi\\_Muhonen\\_Han-nele.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/139686/Heikkila_Kirsi_Muhonen_Han-nele.pdf?sequence=1&isAllowed=y) [viitattu 14.5.2024].

Huotari, P., Kukkurainen, M. & Ojasalo, K. 2015. Ylemmän ammattikorkeakoulutuksen opinnäytetyön monimuotoisuudella joustavaan ja työelämälähtöiseen tiedon ja osaamisen jakamiseen. Teoksessa Huotari, P. (toim.) Ylempi ammattikorkeakoulutus työelämää uudistamassa. Kokemuksia monialaisen TKI-toiminnan kehittämisestä. Lahden ammattikorkeakoulu. Saatavissa: [https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/103867/Huotari\\_Paivi\\_YAMK-tyoelamaa-uudistamassa.pdf?sequence=1](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/103867/Huotari_Paivi_YAMK-tyoelamaa-uudistamassa.pdf?sequence=1) [viitattu 20.5.2024].

Hotus. 2022. Asiantuntijuustoimintamalli. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.hotus.fi/asiantuntijuustoimintamalli/> [viitattu 6.2.2023].

Isopahkala-Bouret, U. 2010. Kohti monimuotoista osaamisen käsitettä. Teoksessa Rantanen, T. & Isopahkala-Bouret, U. (toim.) Näkökulmia ylemmän ammattikorkeakoulututkimuksen tuottamaan osaamiseen sosiaali- ja terveysalalla. Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarja A71, 27–36. Helsinki: Edita. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/114720/Laurea%20julkaisut%20A71.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 5.2.2023].

Isopahkala-Bouret, U. 2015. 'It's considered a second class thing.' The differences in status between traditional and newly established higher education credentials. *Studies in Higher Education* 7, 1291–1306. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://web-p-ebscobhost-com.ezproxy.xamk.fi/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=9&sid=6854334f-9459-44a9-a8b4-5491aee207d1%40redis> [viitattu 13.5.2024].

Jaakkola, V. 2012. Hoitotyön kliininen asiantuntijuus terveydenhuollossa. Systemaattinen kirjallisuuskatsaus. Itä-Suomen yliopisto. Hoitotiede. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: [http://epublications.uef.fi/pub/urn\\_nbn\\_fi\\_uef20120589/urn\\_nbn\\_fi\\_uef-20120589.pdf](http://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef20120589/urn_nbn_fi_uef-20120589.pdf) [viitattu 14.5.2024].

Jokiniemi, K. 2014. Clinical nurse specialist role in Finnish health care. Itä-Suomen yliopisto. Terveystieteiden tiedekunta. Hoitotieteen laitos. Väitöskirja. PDF-dokumentti. Saatavissa: [http://epublications.uef.fi/pub/urn\\_isbn\\_978-952-61-1579-5/](http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-1579-5/) [viitattu 14.5.2024].

Kangasniemi, J. & Lempinen, P. 2010. Aikuiskoulutuksen uusi maasto 2010-luvulla. Teoksessa Varjonen, B., Majjala, H. (toim) Ylempi ammattikorkeakoulututkinto – osana innovaatioympäristöjä. Hämeenlinna: Hämeen ammattikorkeakoulun julkaisuja, 49–61. PDF-dokumentti. Saatavissa:

[https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96256/HAMK\\_YAMK\\_Osana\\_innovaatioymparistoja\\_2009\\_e.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96256/HAMK_YAMK_Osana_innovaatioymparistoja_2009_e.pdf?sequence=1&isAllowed=y) [viitattu 24.11.2021].

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. Tutkimus hoitotieteessä. 3. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen K. 2018. Tutkimus hoitotieteessä. 3.–6. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Koponen, L. & Sillanpää, K. 2005. Potilaan hoito päivystyksessä. 1. painos. Helsinki: Tammi.

Kotila, J., Axelin, A., Fagerström, L., Flinkman, M., Heikkinen, K., Jokiniemi, K., Korhonen, A., Meretoja, R. & Suutarla, A. 2016. Sairaanhoidajien uudet työnkuvat – laatua tulevaisuuden sote-palveluihin. Sairaanhoidajaliitto. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2020/01/Laajavastuinen-sairaanhoitaja-muuttaa-sote-palveluita.pdf> [viitattu 12.5.2024].

Kuula, A. 2011. Tutkimusetiikka, aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys. E-kirja. 2. uudistettu painos. Tampere: Vastapaino.

Ojala, K. 2017. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot työmarkkinoilla ja korkeakoulujärjestelmässä. Turun yliopisto. Kasvatustieteiden laitos. Väitöskirja. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/134665/AnnalesC437Ojala.%20pdf?sequence=2&isAllowed=y> [viitattu 25.11.2021].

Opetushallitus. 2023. Tutkintojen viitekehykset. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tutkintojen-viitekehykset> [viitattu 3.2.2023].

Opetushallitus s.a. Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys. Eurooppalainen tutkintojen viitekehys. Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys. Osaamistasokuvaukset. WWW-dokumentti. Saatavissa: [https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/tutkintojen\\_viitekehysten\\_osaamistasokuvaukset\\_fi\\_sv\\_en.pdf](https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/tutkintojen_viitekehysten_osaamistasokuvaukset_fi_sv_en.pdf) [viitattu 13.5.2024].

Opintopolku s.a. Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot sosiaali- ja terveysalalla. WWW-dokumentti. Saatavissa: [https://opintopolku.fi/konfo/fi/haku?koulutusala=kansallinenkoulutusluokitus2016koulutusalatasa1\\_09,kansallinenkoulutusluokitus2016koulutusalatasa2\\_090,kansallinenkoulutusluokitus2016koulutusalatasa2\\_091,kansallinenkoulutusluokitus2016koulutusalatasa2\\_092&koulutustyyppi=amk-ylempi&order=desc&size=20&sort=score](https://opintopolku.fi/konfo/fi/haku?koulutusala=kansallinenkoulutusluokitus2016koulutusalatasa1_09,kansallinenkoulutusluokitus2016koulutusalatasa2_090,kansallinenkoulutusluokitus2016koulutusalatasa2_091,kansallinenkoulutusluokitus2016koulutusalatasa2_092&koulutustyyppi=amk-ylempi&order=desc&size=20&sort=score) [viitattu 18.5.2024].

Pulcini, J., Jelic, M., Gul, R. & Yuen, A. 2010. An International Survey on Advanced Practice Nursing Education, Practice, and Regulation. *Journal of nursing scholarship* 1, 31–39. Saatavissa: <https://sigma-pubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1547-5069.2009.01322.x> [viitattu 13.5.2024].

Puusa, A. & Juuti, P. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. E-Kirja. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Rantanen, T., Jyrkkiö, A. & Järveläinen, E. 2010. Kompetenssit sosiaali- ja terveysalan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opetussuunnitelmissa. Teoksessa Rantanen, T. & Isopahkala-Bouret, U. (toim.) Näkökulmia ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon tuottamaan osaamiseen sosiaali- ja terveysalalla. Laurea-ammattikorkeakoulun julkaisusarja A71, 37–62. E-kirja. Helsinki: Edita. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/114720/Laurea%20julkaisut%20A71.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 5.2.2023].

Rouhero, A., Nikander, L., Kilpinen, T. & Niinikoski, S. 2020. YAMK-tutkinnot uudistavat työelämää ja osaamista – vai uudistavatko? *AMK-lehti 4/2020*. Verkkojlehti. Saatavissa: <https://uasjournal.fi/4-2020/yamk-uudistaa-tyoelamaa/> [viitattu 24.11.2021].

Saastamoinen, T. 2022. Akuuttihoitotyön asiantuntijaksi. *Sairaanhoitajalehti 8/2022*. Saatavissa: <https://shlehti.sairaanhoitajat.fi/share/18293/dfc2b1> [viitattu 13.5.2024].

Sahlberg, R. 2021. ”Yliopisto on tieteellinen, ammattikorkeakoulu keskittyy käytäntöön. Amen.” Tutkimus Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon ja maisterin tutkinnon suhteesta mielipidekeskusteluissa. Turun yliopisto. Kasvatus-tieteiden laitos. Pro gradu -tutkielma. PDF-dokumentti. Saatavissa: [https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/151261/Sahlberg\\_Rea\\_opinayte.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/151261/Sahlberg_Rea_opinayte.pdf?sequence=1&isAllowed=y) [viitattu 25.11.2021].

Sarajärvi, A., Mattila, L. & Rekola, L. 2011. Näyttöön perustuva toiminta. Avainhoitotyön kehittämiseen. Helsinki: WSOYPro Oy.

Sinkkonen, M., Tapani, A., Aho, M., Lipponen, V., Wallin, O., Saarni, L. & Cimini, A. 2015. Ylempi AMK-koulutus työelämän kumppanina – moniammatillinen asiantuntijuus hyötykäyttöön. Tampere: TAMK julkaisuja. PDF-dokumentti. Saatavissa: [https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/504693/ylempiamk-tyoelaman\\_kumppanina\\_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/504693/ylempiamk-tyoelaman_kumppanina_web.pdf?sequence=2&isAllowed=y) [viitattu 24.11.2021].

Tenny, S., Brannan, J. M. & Brannan, G. D. 2022. Qualitative Study. National Library of Medicine. WWW-dokumentti. Päivitetty 18.9.2022. Saatavissa: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK470395/> [viitattu 18.5.2024].

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK). 2023. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. PDF-dokumentti. Saatavissa: [https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje\\_2023.pdf](https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf) [viitattu 10.4.2023].

Valli, R. (toim). 2018. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. E-kirja. 5. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-Kustannus.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa, määrällisen tutkimuksen perusteet. E-kirja. Saatavissa: [https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/98723/Tutki-ja-mittaa\\_2007.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/98723/Tutki-ja-mittaa_2007.pdf?sequence=1&isAllowed=y) [viitattu 24.11.2021].

Vilka, H. 2020. Tutki ja kehitä. E-kirja. 5. päivitetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Willberg, E. 2009. Laadullisen aineiston luotettavuus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://docplayer.fi/18735247-Laadullisen-tutkimuksen-piirteita.html> [viitattu 16.11.2021].

## EQF-tasot 6 ja 7 osaamiskuvaus

<b>Taso 6</b>	<b>Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys Osaamistasokuvaukset</b>	<b>Eurooppalainen tutkintojen viitekehys Osaamistasokuvaukset</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ammattikorkeakoulu -tutkinnot</li> <li>• Alemmat korkeakoulututkinnot</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen.</li> <li>○ Ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden ja/tai tieteenalojen kattavuuden ja rajat.</li> <li>○ Hallitsee edistyneet kognitiiviset ja käytännön taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin ja toteutuksiin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteenalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi.</li> <li>○ Työskentelee itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä.</li> <li>○ Johtaa monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita. Kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä.</li> <li>○ Vastaa oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä. Valmius elinikäiseen oppimiseen.</li> <li>○ Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat.</li> <li>○ Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään.</li> <li>○ Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalalla kielellä.</li> </ul>	<p>Edistyneet työ- tai opintoalan tiedot, joihin liittyy teorioiden ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen</p> <p>Edistyneet taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa ja kykyä innovaatioihin ja joita vaaditaan erikoistuneella työ- tai opintoalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseen</p> <p>Monimutkaisten teknisten tai ammatillisten toimien tai hankkeiden johtaminen ja vastuun ottaminen päätöksenteosta ennakoimattomissa työ- tai opintoympäristöissä</p> <p>Vastuun ottaminen yksittäisten henkilöiden ja ryhmien ammatillisesta kehityksestä</p> <p><b>Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen viitekehys</b> <i>Ensimmäisen syklin tutkinto myönnetään opiskelijalle, joka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• on osoittanut, että hänellä on toisen asteen yleissivistävään koulutukseen perustuvalla opintoalalla tiedot ja ymmärtämys, jotka perustuvat pääosin syventävää tietoa tarjoaviin oppikirjoihin mutta jossain määrin myös alan uusimpaan tutkimukseen</li> <li>• osaa soveltaa tietoa ja ymmärtämystään asiantuntevasti ja jonka osaamiselle on leimallista perusteltu ja pitävä argumentointi ja ongelmanratkaisu oman alan kysymyksissä</li> <li>• osaa kerätä ja tulkita (lähinnä oman alansa) relevanttia tietoa ja tehdä päätelmiä sekä pohtia niiden yhteiskunnallisia, tieteellisiä tai eettisiä näkökohtia</li> <li>• osaa välittää tietoja, ideoita, ongelmia ja ratkaisuja sekä asiantuntijoille että maallikoille</li> <li>• on hankkinut valmiudet suhteellisen itsenäisiin jatko-opintoihin.</li> </ul>

<b>Taso 7</b>	<b>Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys Osaamistasokuvaukset</b>	<b>Eurooppalainen tutkintojen viitekehys Osaamistasokuvaukset</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ylemmät ammattikorkeakoulu-tutkinnot</li> <li>• Ylemmät korkeakoulututkinnot</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Hallitsee laaja-alaiset ja pitkälle erikoistuneet oman alansa erityisosaamista vastaavat käsitteet, menetelmät ja tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana.</li> <li>○ Ymmärtää oman ja muiden alojen rajapintojen tietoihin liittyviä kysymyksiä ja tarkastelee niitä ja uutta tietoa kriittisesti.</li> <li>○ Ratkaisee vaativia ongelmia myös luovin toteutuksin tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa, jossa kehitetään uusia tietoja ja menettelyjä sekä sovelletaan ja yhdistetään eri alojen tietoja.</li> <li>○ Työskentelee itsenäisesti alan vaativissa asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä.</li> <li>○ Johtaa ja kehittää monimutkaisia, ennakoimattomia ja uusia strategisia lähestymistapoja.</li> <li>○ Johtaa asioita ja/tai ihmisiä.</li> <li>○ Arvioi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien toimintaa. Kartuttaa oman alansa tietoja ja käytäntöjä ja/tai vastaa muiden kehittymisestä.</li> <li>○ Valmius elinikäiseen oppimiseen.</li> <li>○ Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat.</li> <li>○ Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään.</li> <li>○ Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee vaativaan kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalalla kielellä.</li> </ul>	<p>Pitkälle erikoistuneet, osittain työ- tai opintoalan huippuosaamista vastaavat tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana</p> <p>Alan ja eri alojen välisten rajapintojen tietoihin liittyvien kysymysten kriittinen ymmärtäminen</p> <p>Erikoistuneet ongelmanratkaisutaidot, joita vaaditaan tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa uusien tietojen ja menettelyjen kehittämiseen ja eri alojen tietojen yhdistämiseen</p> <p>Monimutkaisten, ennakoimattomien ja uusia strategioita vaativien työ- tai opintoympäristöjen johtaminen ja muuttaminen</p> <p>Vastuun ottaminen ammattialan tietojen ja käytäntöjen kartuttamisesta ja/tai ryhmien strategisen suorituksen arvioinnista</p> <p><b>Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen viitekehys</b> <i>Toisen syklin tutkinto myönnetään opiskelijalle, joka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• on osoittanut, että hänellä on ensimmäisen syklin tutkinnon tason ylittävät tai sitä täydentävät tiedot ja ymmärtämys, jotka mahdollistavat omintakeisten ideoiden kehittelyn ja/tai soveltamisen lähinnä tutkimustoiminnassa</li> <li>• osaa soveltaa tietoa ja ymmärtämystään sekä ongelmanratkaisukykyään sekä uusissa että vieraisissa opintoalaansa liittyvissä laajoissa (tai monialaisissa) yhteyksissä</li> <li>• osaa yhdistellä ja käsitellä monisyistä tietoa ja tehdä päätelmiä rajallisten tai epätäydellisten tietojen perusteella sekä punnita tietojensa ja päätelmiensä soveltamiseen liittyviä yhteiskunnallisia ja eettisiä vastuuta</li> <li>• osaa kommunikoida päätelmänsä ja niiden taustalla olevan tiedon ja järjellisen asiantuntijoille ja maallikoille selkeästi ja yksiselitteisesti</li> <li>• on hankkinut valmiudet pääsääntöisesti itseohjautuvaan ja itsenäiseen jatko-opiskeluun.</li> </ul>

Saatekirje

Hyvä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta, XAMK:sta valmistunut.

Opiskelen akuuttihoitotyön YAMK – tutkintoa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa Kotkassa. Teen opinnäytetyötä aiheesta ”Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödyntäminen työelämässä”.

Pyydän sinua osallistumaan haastateltavaksi osana opinnäytetyötäni. Haastattelut toteutetaan yksilöhaastatteluina Teams-ohjelman välityksellä ja haastattelut nauhoitetaan. Haastattelulle varataan aikaa 60 minuuttia. Haastatteluista kerätty aineisto käsitellään luottamuksellisesti ja vastaukset esitetään tutkimuksen raportissa anonymisti. Vain tutkimuksen tekijä ja ohjaava opettaja kuuntelevat nauhoitteita. Nauhoitteet hävitetään opinnäytetyön valmistuttua asianmukaisesti. Haastateltavien henkilötietoja ei kirjata tutkimukseen. Saatu aineisto käsitellään luottamuksellisesti, eikä sitä luovuteta kolmansille osapuolille. Aineisto kerätään vain tätä opinnäytetyötä varten.

Näkemyksesi Akuuttihoitotyön YAMK-tutkinnon hyödyntämisestä työelämässä on tärkeä, jotta koulutusta voidaan kehittää vastaamaan sekä opiskelijan että työelämän tarpeita. Pyydän sinua ilmoittamaan minulle 30.4.2023 mennessä halukkuudesta osallistua tutkimukseen. Haastattelut järjestetään huhtikuun-kesäkuun 2023 välisenä aikana.

Opinnäytetyöni ohjaajana toimii sh, TtT, yliopettaja Niina Ervaala Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta.

Annamme mielellämme lisätietoja opinnäytetyöstä.

Yhteistyöstä kiittäen

Eeva-Leena Havia  
Akuuttihoitotyön YAMK-opiskelija  
[deeha002@edu.xamk.fi](mailto:deeha002@edu.xamk.fi)

Opinnäytetyön ohjaaja:  
Niina Ervaala, TtT, sh,  
Yliopettaja  
[niina.ervaala@xamk.fi](mailto:niina.ervaala@xamk.fi)

### Teemahaastattelun runko

1. Millainen on työnkuvasi tutkinnon jälkeen
  1. Muutos työnkuvassa?
  2. Jos ei muutoksia, niin miksi?
  
2. Oma näkemys ammattitaidon muuttumisesta
  1. onko osaaminen muuttunut, jos on niin millä tavalla
  2. mitä olisit toivonut muuttuvan
  
3. Tutkinnon hyödyntäminen työelämässä
  1. onko tutkinnon myötä auennut uusia mahdollisuuksia?  
Millaisia?
  2. Jos ei mahdollisuutta hyödyntää, niin miksi?
  
4. Millainen on rooli työyhteisössä nyt verrattuna aikaan ennen tutkintoa
  1. miten koet roolin muuttuneen työyhteisössä
  2. Jos parantunut, niin mitkä tekijät ovat edesauttaneet siinä?
  3. jos hankaloitunut, niin mikä on oma näkemys siitä, miksi näin on tapahtunut?

## **Tietosuojailmoitus sovellettavaksi opiskelijoiden opinnäytetöihin**

(Tietosuojalaki 2018/1050, EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679)

Pyydän sinua osallistumaan Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun (Xamk) opintoihin sisältyvään opinnäytetyöhön liittyvään tutkimukseen.

Opinnäytetyöhön osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voit keskeyttää osallistumisesi koska tahansa. Mikäli keskeytät tutkimuksen tai peruutat suostumuksen, keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tässä tietosuojaselosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään opinnäytetyössä, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

### **1. Opinnäytetyön rekisterinpitäjä**

Tämän opinnäytetyön rekisterinpitäjä on

Eeva-Leena Havia

[deeha002@edu.xamk.fi](mailto:deeha002@edu.xamk.fi)

ja ohjaava opettaja

Niina Ervaala

[niina.ervaala@xamk.fi](mailto:niina.ervaala@xamk.fi)

### **2. Opinnäytetyön suorittajat**

Eeva-Leena Havia

[deeha002@edu.xamk.fi](mailto:deeha002@edu.xamk.fi)

### **3. Mihin tarkoitukseen henkilötietojani kerätään ja käsitellään?**

Henkilötietoja kerätään vain tutkimusaineiston keräämiseksi. Henkilötietojen kautta on tarkoitus tavoitella mahdollisia tutkimukseen osallistuvia.

Henkilötiedoista kerätään ainoastaan nimi ja sähköpostiosoite, jonka kautta tutkittavia tavoitellaan. Kun tutkimukseen osallistuvat on tavoitettu, ei kerättyjä henkilötietoja tarvita tutkimuksen myöhemmässä vaiheessa ja ne hävitetään asianmukaisella tavalla.

### **4. Millä perusteella henkilötietojani käsitellään opinnäytetyössä?**

Käytännössä opinnäytetyössä käsittelyperuste on lähes aina tutkittavan suostumus (harvemmin yleisen edun mukainen tieteellinen tai historiallinen tutkimus).

Henkilötietoja käsitellään seuraavalla yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 679/2016 6.1 a) mukaisella perusteella:

- tutkittavan suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen
- yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen (tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi tai aineiston arkistointi) rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttäminen
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

### 5. Opinnäytetyön aihe ja kesto

Opinnäytetyön aihe: Akuuttihoitotyön YAMK tutkinnon hyödyntäminen työelämässä  
Opinnäytetyön kesto: 01/2023-12/2023

### 6. Mitä tietoja minusta käsitellään?

- A. Henkilötiedoista kerätään nimi ja sähköpostiosoite
- B. Kerätäänkö ja käsitelläänkö opinnäytetyössä arkaluonteisia tietoja?
  - 
  - Opinnäytetyössä ei kerätä ja käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.

TAI

Opinnäytetyössä käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometrinen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveys
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Mikä on arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyperuste?

- Tutkittavan/osallistujan suostumus
- Tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai aineiston arkistointi
- Tutkittava/osallistuja on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi
- Muu peruste (mikä?):

### **7. Mistä lähteistä tietoni kerätään?**

Mistä henkilötiedot saadaan?

Tutkittavien yhteystiedot kerätään XAMK:n opintorekisteristä yhteyshenkilön avustuksella. Haastatteluissa esille tulevat tiedot osallistujat antavat itse.

### **8. Luovutetaanko henkilötietojani kolmansille osapuolille?**

Rekisteristä ei luovuteta tietoja kolmansille osapuolille.

### **9. Käsitelläänkö tietojani EU:n tai ETA:n ulkopuolella?**

Ei käsitellä.

Xamkissa käytetään tallennustilana pilvipalveluita (Teams ja OneDrive). Microsoft saattaa siirtää näihin palveluihin tallennettua tietoa tai niiden varmuuskopioita EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle. Microsoftin tietosuojalauseke on luettavissa osoitteesta: <https://privacy.microsoft.com/fi-FI/privacystatement>

### **10. Kuinka kauan henkilötietojani säilytetään?**

Henkilötietoja säilytetään opinnäytetyön valmistumiseen saakka ja ne hävitetään asianmukaisesti, kun opinnäytetyö on hyväksytty julkaistavaksi.

### **11. Miten henkilötietoni säilytetään ja suojataan?**

Kerätyt henkilötiedot säilytetään sähköisesti XAMK:n pilvipalvelussa kahden salasanan takana. Tietoihin on pääsy vain tutkimuksen tekijällä sekä opinnäytetyötä ohjaavalla opettajalla. Suorat tunnistetiedot poistetaan aineiston litterointivaiheessa eikä tutkimukseen osallistujat ole tunnistettavissa tutkimuksen tuloksista tai analyysista.

## 12. Miten voin käyttää tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiani?

Yhteyshenkilö tutkittavan oikeuksiin liittyvissä asioissa, johon voi ottaa yhteyttä on:

Eeva-Leena Havia  
deeha002@edu.xamk.fi

tai

Työtä ohjaava opettaja  
Niina Ervaala  
Niina.ervaala@xamk.fi

- a) Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)  
Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.
- b) Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)  
Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.
- c) Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)  
Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.
- d) Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)  
Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista tietyissä tapauksissa.
- e) Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)  
Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa kuten, jos kiistät henkilötietojesi paikkansapitävyyden.
- f) Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)  
Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin ammattikorkeakoulu ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää oikeutesi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen

tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

#### Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkasi sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, mikäli katsot, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuojasetusta (EU) 2016/679. Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaltuutettu.

### **13. Tietosuojavastaavan yhteystiedot**

Xamkin tietosuojavastaava on Markus Häkkinen. Häneen saa yhteyden sähköpostiosoitteesta [tietosuojavastaava@xamk.fi](mailto:tietosuojavastaava@xamk.fi)